

บทที่ ๓

ผลของการวิจัย

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อและทัศนคติต่อพุทธศาสนาที่รวบรวมมา ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นมารดาของนักเรียน (กลุ่มมารดา) กับ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน (กลุ่มนักเรียน)

กลุ่มมารดา จำแนกเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติความแตกต่าง เกี่ยวกับความเชื่อและทัศนคติต่อพุทธศาสนา เป็นกลุ่มย่อย อยู่ ๒ กลุ่มคือ มารดาของ "กลุ่ม ก." กับ มารดาของ "กลุ่ม ข." สำหรับกลุ่มนักเรียนก็เช่นเดียวกัน จำแนกเป็นกลุ่มย่อย ๒ กลุ่ม คือ กลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข.

"กลุ่ม ก." หมายถึง นักเรียนที่มารดาเห็นความเชื่อและทัศนคติต่อพุทธศาสนาเป็นเรื่องสำคัญ

"กลุ่ม ข." หมายถึง นักเรียนที่มารดาเห็นความเชื่อ และทัศนคติต่อพุทธศาสนาเป็นเรื่องไม่สำคัญ

อายุ : อายุของมารดาทั้งหมด (กลุ่ม ก. และ กลุ่ม ข.) เฉลี่ย ๔๒ ปี
อายุของนักเรียน (ชาย และ หญิง) ทั้งหมด (กลุ่ม ก. และกลุ่ม ข.) เฉลี่ย ๑๕ ปี

ผลของการวิจัยจะเสนอเป็น ๔ ตอน คือ.-

- ตอนที่ ๑. การวิเคราะห์ ข้อ (Item analysis) หากำนาจจำแนก (t) ของข้อ
คำถามของแบบสอบถาม ๒ ชุด คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับ "ทัศนคติต่อ-
พุทธศาสนา" กับ แบบสอบถามเกี่ยวกับ "ความเชื่อต่อพุทธศาสนา" ของนักเรียน
(ตารางที่ ๔-๕)
- ตอนที่ ๒. การเปรียบเทียบ "ทัศนคติต่อพุทธศาสนา" ของนักเรียน ระหว่าง กลุ่ม ก. กับ
กลุ่ม ข. (ตารางที่ ๖) และศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อคำถามต่าง ๆ
เกี่ยวกับ "ทัศนคติต่อพุทธศาสนา" ของนักเรียน
ก. กลุ่มเดียวกัน ระหว่าง เพศต่างกัน (ตารางที่ ๗ - ๘)
ข. กลุ่มต่างกัน ระหว่าง เพศเดียวกัน (ตารางที่ ๘ - ๑๐)
- ตอนที่ ๓. การเปรียบเทียบ "ความเชื่อต่อพุทธศาสนา" ของนักเรียน ระหว่าง กลุ่ม ก.
กับ กลุ่ม ข. (ตารางที่ ๑๑) และศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อคำถาม
ต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อต่อพุทธศาสนาของนักเรียน
ก. กลุ่มเดียวกัน ระหว่าง เพศต่างกัน (ตารางที่ ๑๓-๑๓)
ข. กลุ่มต่างกัน ระหว่าง เพศเดียวกัน (ตารางที่ ๑๔-๑๕)
- ตอนที่ ๔. การศึกษาเพื่อหาค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง มารดาของนักเรียน กับ นักเรียน
เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนา (ตารางที่ ๑๖)
และการศึกษาเพื่อหาค่าสหสัมพันธ์ของคำถามแต่ละข้อ เกี่ยวกับ "ทัศนคติต่อ
พุทธศาสนา" ระหว่าง มารดาของนักเรียน กับ นักเรียน (ตารางที่ ๑๗)

ตารางที่ ๘. การวิเคราะห์ผลต่างค่ามาตรฐานจำแนกของผลค่าตามต่าง ๆ จำนวน ๘๘ ข้อ
เกี่ยวกับ "ทัศนคติของพุทธศาสนา" (ค่า t = จำนวนจำแนก)

คำถาม	กลุ่มต่ำ $\bar{X}_L$	กลุ่มสูง $\bar{X}_H$	SE ($\bar{X}_H - \bar{X}_L$)	t
1	3.16	4.08	0.235	3.915
2	3.92	4.60	0.16	4.857
3	3.92	4.80	0.11	8.00
4	2.68	3.88	0.28	4.286
5	3.20	4.00	0.34	2.353
6	3.12	4.32	0.25	5.217
7	2.84	3.80	0.28	3.429
8	3.28	4.52	0.42	2.952
9	2.96	4.12	0.26	4.462
10	3.56	4.48	0.19	4.842
11	3.44	4.08	0.25	2.560
12	3.08	4.16	0.24	4.50
13	3.48	4.48	0.22	5.263
14	3.60	4.36	0.22	3.455
15	3.00	4.16	0.42	2.762
16	3.24	4.56	0.21	6.286
17	3.48	4.28	0.22	3.636
18	2.64	4.12	0.27	5.481
19	3.64	4.48	0.19	4.421
20	3.88	4.68	0.16	5.000
21	1.96	3.88	0.33	5.818
22	3.96	4.64	0.17	4.000

ตารางที่ ๔. (ต่อ)

ลำดับ	กลุ่มค่า $\bar{X}_L$	กลุ่มสูง $\bar{X}_L$	SE ($\bar{X}_H - \bar{X}_L$)	t
23	3.60	4.52	0.21	4.381
24	2.04	4.32	0.17	13.412 ^{*P}
25	3.72	4.52	0.21	3.810
26	3.52	3.96	0.19	2.316
27	3.48	4.44	0.18	5.333
28	3.84	4.84	0.38	2.632 ^{**N}
29	2.68	4.40	0.25	6.880
30	3.24	4.32	0.26	4.154
31	3.80	4.32	0.19	2.737
32	3.28	4.20	0.24	3.833
33	3.28	4.52	0.22	5.636
34	3.80	4.72	0.21	5.333
35	3.80	4.60	0.20	4.000
36	2.82	4.60	0.14	12.714 ^{**N}
37	4.00	5.24	0.40	3.100
38	3.48	4.08	0.22	2.727
39	3.12	4.40	0.21	6.095
40	3.88	4.64	0.15	5.067
41	3.68	4.36	0.23	2.957
42	3.80	4.68	0.18	4.889
43	3.76	4.32	0.26	2.154 ^{*P}
44	3.56	4.40	0.17	4.941
45	3.56	4.60	0.19	5.474

จากตารางที่ ๘. จะเห็นว่าถ้าวัดวิเคราะห์ข้อ เพื่อหาอำนาจจำแนก (t) ของ คำถามแต่ละข้อ เกี่ยวกับ "ทัศนคติต่อพุทธศาสนา" ปรากฏว่า เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของคำถาม แต่ละข้อจากกลุ่มค่า และคะแนนเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อจากกลุ่มสูง มาทดสอบหาค่า t แต่ละข้อ พบว่าปรากฏว่า ถ้านำจำนวนแฉกของคำถามแต่ละข้อ มีพิสัยอยู่ระหว่าง ๑๓.๔๑๒-๒.๑๕๔ คำถาม ข้อ ๒๘ มีค่า t สูงสุด และคำถามข้อ ๔๓ มีค่า t ต่ำสุด (สำหรับคำถามที่เป็น Positive attitude.)

ข้อ ๒๘. คนเราจำเป็นต้องเข้าใจต่อพุทธศาสนา (t = 13.412)

ข้อ ๔๓. ถ้าพุทธศาสนาสูญหายไป ความเสื่อมทางศีลธรรมก็จะเกิดขึ้นแก่พวกเรา ทั้งหมด (t = 2.154)

ส่วนคำถามที่เป็น Negative attitude หรือฝ่ายลบ หรือ "ไม่เห็นด้วย" นั้น ข้อที่ ๓๖ มีค่า t สูงสุด และข้อ ๒๔ มีค่า t ต่ำสุด

ข้อ ๓๖. พระพุทธศาสนาทำให้คนอ่อนแอ และกีดขวางความเจริญก้าวหน้าของบุคคล (t = 12.714)

ข้อ ๒๔. เดียวนี้พุทธศาสนาเป็นสิ่งที่คว่ำครีถ้ามืด (t = 2.632)

ตารางที่ ๔. การวิเคราะห์หาค่ามาตรฐานจำแนกของข้อคำถามต่าง ๆ จำนวน ๓๓ ข้อ
เกี่ยวกับ "ความเชื่อต่อพุทธศาสนา"

คำถาม	กลุ่มค่า $\bar{X}_I$	กลุ่มสูง $\bar{X}_{II}$	SD $(\bar{X}_{II} - \bar{X}_I)$	t
1	3.76	4.64	0.15	5.867
2	3.70	4.56	0.17	5.059
3	3.64	4.16	0.25	2.080
4	3.68	4.92	0.18	6.889
5	4.48	5.00	0.10	3.200
6	4.04	5.00	0.16	6.00
7	3.60	4.92	0.11	12.00 **
8	3.48	4.68	0.12	10.00
9	3.84	4.84	0.15	6.667
10	2.56	3.36	0.29	2.759
11	3.76	4.64	0.23	3.829
12	3.04	4.12	0.38	2.842
13	3.00	4.20	0.22	5.455
14	3.24	4.28	0.20	5.20
15	4.12	4.96	0.21	4.00
16	3.36	4.64	0.14	9.143
17	3.84	4.80	0.21	4.571
18	3.88	4.76	0.15	5.867
19	3.64	4.80	0.22	5.273
20	3.84	4.44	0.26	2.308
21	4.04	4.96	0.15	6.133

ตารางที่ ๕. (ต่อ)

ค่าตาม	กลุ่มต่ำ $\bar{x}_L$	กลุ่มสูง $\bar{x}_H$	SE ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t
22	3.40	4.72	0.16	8.250
23	3.80	4.92	0.23	4.870
24	4.00	4.88	0.11	8.00
25	3.84	4.72	0.13	6.769
26	3.92	4.96	0.13	8.00
27	3.04	3.76	0.30	2.067
28	3.84	4.80	0.12	8.00
29	3.76	4.68	0.20	4.6
30	3.64	4.80	0.15	7.733
31	4.12	4.76	0.15	4.267
32	3.80	5.00	0.14	8.571
33	3.76	4.80	0.16	6.50
34	3.60	4.64	0.16	6.50
35	4.24	4.76	0.17	3.059
36	4.48	5.00	0.10	5.20
37	4.20	4.84	0.14	4.571
38	3.74	4.44	0.18	3.889
39	3.48	4.68	0.20	6.00
40	4.08	4.96	0.09	9.778
41	4.00	4.96	0.07	13.714
42	4.28	5.00	0.09	8.00
43	3.80	4.44	0.19	3.158
44	2.36	4.88	0.14	18.00 *P
45	3.20	4.20	0.29	3.448
46	4.12	4.96	0.13	6.462

ตารางที่ ๕. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่มต่ำ $\bar{X}_L$	กลุ่มสูง $\bar{X}_H$	SE ($\bar{X}_H - \bar{X}_L$)	t
47	3.60	4.44	0.20	4.2
48	3.16	4.92	0.30	5.267
49	2.92	3.62	0.31	2.452
50	4.20	4.92	0.14	5.143
51	4.08	5.00	0.15	6.133
52	4.44	4.96	0.11	4.727
53	4.08	4.92	0.13	6.308
54	3.72	4.56	0.18	4.667
55	3.84	4.68	0.23	3.652
56	3.92	4.88	0.16	6.00
57	3.92	4.72	0.18	4.444
58	4.20	4.72	0.26	2.00 * N
59	2.08	3.28	0.40	3.00
60	3.92	4.32	0.20	2.00 * P
61	3.32	3.96	0.23	2.783
62	3.64	4.48	0.26	3.231
63	4.12	5.00	0.13	6.769
64	4.20	5.00	0.10	8.000
65	3.92	4.92	0.11	9.091
66	4.04	4.80	0.15	5.067
67	3.92	4.76	0.15	5.60
68	4.96	4.24	0.096	7.5
69	4.36	4.96	0.11	5.556
70	3.84	4.88	0.16	6.5

ตารางที่ ๕. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่มต่ำ $\bar{x}_L$	กลุ่มสูง $\bar{x}_H$	SE $(\bar{x}_H - \bar{x}_L)$	t
71	3.84	4.88	0.30	3.444
72	4.25	5.00	0.08	9.375
73	3.72	4.60	0.20	4.4
74	3.96	5.00	0.14	7.429
75	3.92	4.68	0.15	5.067
76	3.68	4.52	0.14	6.00
77	2.64	4.50	0.25	7.44

สำหรับกรณีวิเคราะห์ข้อความเพื่อทำนายนางจำแนก (t) เกี่ยวกับ "ความเชื่อของพ่อครัว" ปรากฏว่า เชื่อนำคะแนนของคำถามแต่ละข้อจากกลุ่มต่ำ และคะแนนเฉลี่ยจากกลุ่มสูง มาทดสอบหาก t และข้อ ผลปรากฏว่า ข้อ t แต่ละข้อมีค่าอยู่ระหว่าง ๑๘.๐๐ - ๒.๐๐ สำหรับคำถามที่เป็น Positive Belief ฝ่ายบวกหรือฝ่ายที่ "เห็นด้วย" ข้อที่ ๕๔ มีค่า t สูงสุด และข้อที่ ๖๐ มีค่า t ค่าสุด ข้อ ๕๘ พระพุทธเจ้าท่านสอนเราตามความเป็นจริง (t = 18.00) ข้อ ๖๐ เราควรช่วยตัวเองก่อนแล้วจึงช่วยคนอื่น ๆ (t = 2.00)

ส่วนคำถามที่เป็น Negative Belief ฝ่ายลบ หรือฝ่ายที่ "ไม่เห็นด้วย" ข้อ ๗ มีค่า t สูงสุด และข้อ ๕๘ มีค่า t ค่าสุด

ข้อ ๗. การเล่นการพนัน (t = 12.00)

ข้อ ๕๘. การนอกใจสามี (t = 2.00)

ตารางที่ ๕. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อพุทธศาสนาของนักเรียน ระหว่าง กลุ่ม ก. กับ
กลุ่ม จ.

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{x}$	SE ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t	P
กลุ่ม ก.	163.53	2.93	5.79 ^{***}	.01
กลุ่ม จ.	146.55			
กลุ่ม ก. (ชาย)	81.31	1.60	-0.67	
กลุ่ม ก. (หญิง)	82.38			
กลุ่ม จ. (ชาย)	72.91	1.93	-0.49	
กลุ่ม จ. (หญิง)	73.87			
กลุ่ม ก. (ชาย)	81.31	1.90	4.42 ^{***}	.01
กลุ่ม จ. (ชาย)	72.91			
กลุ่ม ก. (หญิง)	82.38	1.70	5.02 ^{***}	.01
กลุ่ม จ. (หญิง)	73.87			

จากตารางที่ ๕. จะเห็นว่า การเปรียบเทียบทัศนคติต่อพุทธศาสนาของ
นักเรียน ระหว่าง กลุ่ม ก. ปรากฏว่า

๑. เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนแต่ละกลุ่มมาทดสอบ ค่า "t"
ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนแต่ละกลุ่มนี้มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

แสดงให้เห็นว่านักเรียน กลุ่ม ก. มีทัศนคติที่ถือพุทธศาสนามากกว่านักเรียน กลุ่ม ข.

๒. เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชายในกลุ่ม ก. หรือในกลุ่ม ข. กับคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหญิงในกลุ่มเดียวกัน (กลุ่ม ก. หรือกลุ่ม ข.) มาทดสอบหาค่า "๕" ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชาย กับ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหญิงในกลุ่มเดียวกัน (กลุ่ม ก. หรือ กลุ่ม ข.) นี้ ไม่แตกต่างกัน

๓. เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชาย ในกลุ่ม ก. และกลุ่ม ข. นี้มาทดสอบหาค่า "๕" ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชายแต่ละกลุ่มนี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชายในกลุ่ม ก. มีทัศนคติที่ถือพุทธศาสนามากกว่า นักเรียนชายในกลุ่ม ข.

๔. เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. และกลุ่ม ข. นี้มาทดสอบหาค่า "๕" ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหญิงแต่ละกลุ่มนี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. มีทัศนคติที่ถือพุทธศาสนา มากกว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข.

ตารางที่ ๘. การเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อคำถามต่าง ๆ จำนวน 45 ข้อ
เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนา ของนักเรียน " กลุ่ม ก." ระหว่าง ชาย
กับ หญิง

คำถาม	กลุ่ม ก.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๑. พุทธศาสนาไม่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ที่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.4	3.9	0.319	-1.567
๒. คำสอนทางพุทธศาสนา เป็นการสอน ศีลธรรมที่ล้าสมัย	4.5	4.55	0.223	-0.224
๓. ความเชื่อในพุทธศาสนาเกิดจาก ความโง่ของคน	4.55	4.0	0.313	1.757
๔. พระพุทธศาสนาคือยารักษาใจเท่านั้น	2.8	3.65	0.315	-2.698**
๕. พุทธศาสนาช่วยให้คนใจกว้างและเมื่อ ตายจะได้อะไรดีที่สุด	3.85	4.0	0.31	-0.484
๖. ผู้ใดมีความร่าเริงในชีวิตของเราแล้ว พุทธศาสนาย่อมไม่มีความจำเป็น อบางแท้จริง	4.1	3.8	0.296	1.014
๗. พุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ดีซึ่งขัดแย้งกับ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.5	3.5	0.265	0.0

ตารางที่ ๗ (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๕. พุทธศาสนาช่วยแก้ปัญหาและลดความ กระวนกระวายใจของมนุษย์	4.25	4.4	0.203	-0.739
๘. พุทธศาสนาช่วยแก้ไขความยุ่งเหยิง ของสังคมได้	3.85	3.75	0.283	0.353
๑๐. พุทธศาสนาช่วยพัฒนาเกิดความอบอุ่น ใจ พ้นจากความว่างเปล่าและโศกเลี้ยว	4.2	4.3	0.209	0.478
๑๑. พุทธศาสนาช่วยแก้ปัญหาของมนุษย์ได้	3.7	4.1	0.274	-1.460
๑๒. พุทธศาสนาในยุคอารยธรรมที่ ก้าวหน้ามีจุดยืนที่มีลักษณะง่ายและ ลึกซึ้งให้คนเรียดื้อโศกกลาง	3.7	4.05	0.321	-1.090
๑๓. พุทธศาสนาช่วยขจัดความเหินแก่ตัว ของบุคคลลงได้	4.15	4.4	0.196	-1.276
๑๔. พุทธศาสนาช่วยตีความกระวนกระวาย ใจของมนุษย์	4.2	4.15	0.254	-0.197
๑๘. พุทธศาสนาไม่ใช่อะไรที่นอกเหนือไป จากอาระงิมประสาท	4.25	4.0	0.323	0.774

ตารางที่ ๘ (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ชาย $\bar{X}_1$	กลุ่ม หญิง $\bar{X}_2$	SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
๑๖. พุทธศาสนาเกิดมาจากภาคชฌายา ที่อยู่ในความคลั่งไคล้ของคน	4.30	4.00	0.332	0.904
๑๗. การทำเป็นชีวิตที่มีหลักธรรมทาง พุทธศาสนาย่อมได้รับความนิยม ถกยของ	4.05	4.0	0.229	0.218
๑๘. พุทธศาสนาไม่ได้เป็นสิ่งที่มีอะไร มากไปกว่าเป็นลัทธิที่ตกทอดมาจาก บรรพบุรุษสมัยโบราณ	3.9	3.45	0.327	1.376
๑๙. คนเราควรจะตั้งคำถามและค้นคว้าหาความ จริงของหลักธรรมเกี่ยวกับพุทธศาสนา เพื่อนำมาใช้ในทางดำเนินชีวิตของเรา	4.1	4.3	0.173	-1.156
๒๐. พุทธศาสนาทำให้หลอนยึดความถูกต้อง ความจริง ความยุติธรรมและความดี	4.25	4.55	0.192	-1.823
๒๑. พระพุทธศาสนาจำเป็นสำหรับมนุษย์ เป็นทางนำไปสู่ความร่ำรวยอันหาที่ เปรียบมิได้ ทั้งนี้มนุษย์จึงต้องมี พุทธศาสนา	2.55	2.9	0.327	-1.376

ตารางที่ ๘ (ต่อ)

ข้อความ	กลุ่ม		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย X_1	หญิง X_2		
๒๒. ผู้ทบทวนงานเปรียบเสมือนชาวอเมริกันที่ ที่ไทย	4.7	4.55	0.181	0.829
๒๓. ผู้ทบทวนงานทำให้คนอ่อนแอ	4.45	4.55	0.212	0.472
๒๔. คนเราจำเป็นต้องเข้าใจจิตใจ ผู้ทบทวนงาน	4.0	4.05	0.26	-0.192
๒๕. ผู้ทบทวนงานเป็นลัทธิที่ไร้แสงสว่าง ประโยชน์สำหรับชนชั้นปกครอง และ ไม่เป็นประโยชน์ต่อคนธรรมดาสามัญ	4.6	4.15	0.414	1.087
๒๖. คนเรามีความจำเป็นจะต้องมีความ เข้าใจต่อผู้ทบทวนงาน	3.4	3.75	0.326	-1.074
๒๗. ผู้ทบทวนงานมีอิทธิพลจะมองและจดจำ ให้คนเชื่อถือใจกลาง	4.35	4.1	0.275	0.909
๒๘. เกี่ยวกับผู้ทบทวนงาน เป็นสิ่งกรำตร สามัญ	4.55	4.6	0.156	-0.321
๒๙. พระผู้ทบทวนงานเป็นเพียงมรดกที่ ตกทอดมาจากบรรพบุรุษสมัยโบราณ	3.85	3.7	0.356	0.421

ตารางที่ ๗ (ต่อ)

ลำดับ	คำถาม	กลุ่ม ก.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
		ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๓๑.	พุทธศาสนาย่อมก่อให้เกิดความยุ่งเหยิงของสังคมและจรรยาบรรณซึ่งความเห็นแก่ตัวของผู้คนลงโทษ	3.95	4.0	0.269	-0.186
๓๒.	พุทธศาสนาสร้างสรรคความรักความเมตตาในมวลมนุษย์ที่มีใจกรุณาปราณี	4.3	4.4	0.18	-0.556
๓๓.	พุทธศาสนานั้นเหมาะแก่สมกับคนสูงอายุแก่สำหรับคนหนุ่มสาวจะนับถือหรือไม่ก็ได้	3.75	4.05	0.286	-1.04
๓๔.	พุทธศาสนาเปรียบเสมือนยาเสพติดที่ให้โทษ ซึ่งทำให้คนเราไม่ทะเยอทะยานและปล่อยตัวทางศาสนา	4.1	4.1	0.352	0.0
๓๕.	พุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ขัดขวางความเจริญก้าวหน้าของบุคคล	4.55	4.4	0.185	0.811
๓๖.	คำสั่งสอนทางพุทธศาสนาเป็นการลดทอนศีลธรรมที่คนมีอยู่ กล้วยเห็ดขี้เหระพุทธศาสนาสร้างสรรคความรัก ความเมตตาในมวลมนุษย์ที่มีใจกรุณาปราณี	4.3	4.45	0.241	-0.622

ตารางที่ ๗ (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก.		SD ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
ฉะนั้น พุทธศาสนาจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่แท้จริงสำหรับมนุษยทั้งปวง				
๓๖. พุทธศาสนาทำให้คนอ่อนแอและ ก็กีดขวางความเจริญก้าวหน้าของ บุคคล	4.55	4.35	0.197	1.015
๓๗. พุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว จิตใจมนุษยทั้งมวลและสำคัญยิ่ง	4.4	4.4	0.232	0.0
๓๘. คนเราจำเป็นต้องเข้าใจและมี ความเชื่อถึงอรรถของพุทธศาสนา	3.65	3.7	0.286	-0.175
๓๙. พุทธศาสนาไม่ได้มีอะไรมากไปกว่า การเริ่มร้องไห้ซึ่งก็มักมีสิ่งช่วย เมื่อตกอยู่ในความลำบาก	4.1	4.0	0.311	0.322
๔๐. พุทธศาสนาทำให้คนยึดถือความ ถูกต้อง ความจริง ความยุติธรรม และความดี ทั้งสองคนเป็นคุณธรรม ที่สำคัญยิ่งของมวลมนุษย	4.35	4.45	0.221	-0.452

ตารางที่ ๘ (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๔๑. คนเราอย่างน้อยที่สุด ครั้งหนึ่งใน ชีวิตควรจะได้ศึกษา และค้นหา ความจริงของหลักธรรมทางพุทธศาสนา เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตของ เรา	4.15	4.50	0.184	-1.902
๔๒. พุทธศาสนาก่อให้เกิดความดูสงบ อย่างแท้จริงในมวลมนุษย	4.35	4.45	0.221	-0.452
๔๓. จากพุทธศาสนาจะนำไป ความ เสื่อมเสียในทางศีลธรรมก็จะเกิดขึ้น แก่พวกเราทั้งหลาย	4.1	4.35	0.311	-0.804
๔๔. พุทธศาสนาทำให้ชีวิตมนุษย์เรามี ความหมายขึ้น และทำให้มนุษย์เข้าใจ จุดมุ่งหมายแห่งการมีชีวิตของเรา ทั้งหลาย	4.05	4.05	0.254	0.0
๔๕. มรดกพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่จะทำให้ มนุษย์เราได้รับความสุขอย่างแท้จริง	4.25	4.5	0.217	-1.152

หมายเหตุ.- *** P < .01

ตารางที่ ๓. จะเห็นว่าการ เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อความ
 เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนาของนักเรียน "กลุ่ม ก." ระหว่างนักเรียนชาย กับ นักเรียน
 หญิง ปรากฏว่า เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อของนักเรียนแต่ละเพศของกลุ่ม ก.
 นี้ มาทดสอบค่า "t" แล้วพบว่า ผลปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของข้อความข้อ ๔ ของ
 นักเรียนชาย กับคำถามในข้อเดียวกับของนักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. นี้ มีความแตกต่างก็
 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๑ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. มีทัศนคติที่ดีต่อ
 พุทธศาสนาในลักษณะที่เป็น "Negative attitude" ทดกันนะที่ว่าพระพุทธศาสนา คือ
 ขาวหน้าใจเรานั้น มากกว่า นักเรียนชายในกลุ่มเดียวกัน (ดูรูป ๓.)

ตารางที่ ๔. การเปรียบเทียบผลต่างของข้อคำถามต่าง ๆ จำนวน ๔๘ ข้อ
เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนาของนักเรียน "กลุ่ม ข." ระหว่าง ชาย
กับ หญิง

คำถาม	กลุ่ม ข.		SE ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t
	ชาย $\bar{x}_1$	หญิง $\bar{x}_2$		
๑. พุทธศาสนาไม่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับ ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.65	3.55	0.221	0.474
๒. คำสอนทางพุทธศาสนาเป็นการสอน ที่ลบล้างสติปัญญา	3.95	4.25	0.216	-1.389
๓. ความเชื่อในพุทธศาสนาเกิดจากความ โง่งของชน	3.95	3.8	0.219	0.685
๔. พุทธศาสนาถือ ยารักษาใจเท่านั้น	3.0	3.15	0.237	-0.633
๕. พุทธศาสนาช่วยให้คนจิตว่างและเมื่อตาย จะได้ไปสู่สุคติ	3.4	3.55	0.251	-0.598
๖. ผู้ใดมีความร่ายรำในชีวิตของเขาแล้ว พุทธศาสนาย่อมไม่มีความจำเป็นอย่าง แท้จริง	3.6	3.45	0.307	0.489

ตารางที่ ๘. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม พ.		SE ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t
	ชาย $\bar{x}_1$	หญิง $\bar{x}_2$		
๗. บุคคลสามารถทำอะไรที่ขัดแย้งกันกับ วิทยาศาสตร์ และเหตุผล	3.25	3.15	0.301	0.352
๘. บุคคลสามารถช่วยแก้ปัญหาและดับความ กระวนกระวายใจของคนอื่น	3.9	3.9	0.277	0.0
๙. บุคคลสามารถช่วยแก้ไขความยุ่งเหยิงของ สังคมได้	3.3	3.45	0.20	-0.750
๑๐. บุคคลสามารถช่วยให้คนอื่นเกิดความอบอุ่นใจ หลังจากความว่างเปล่าและโดดเดี่ยว	3.6	3.7	0.27	-0.370
๑๑. บุคคลสามารถช่วยแก้ไขสังคมได้	3.55	3.55	0.291	0.0
๑๒. บุคคลสามารถแยกแยะธรรมเนียมที่ก้าวหน้า ปัจจุบันที่มีลักษณะงมงายและตักตวงใจ โง่เขลาเชื่อถือโศรกสง	3.45	3.4	0.29	0.172
๑๓. บุคคลสามารถช่วยหยุดยั้งความเห็นแก่ตัว ของบุคคลได้	3.8	3.7	0.183	0.546

ตารางที่ ๘. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ข.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๑๘. พุทธศาสนาช่วยกับความกระวนกระวายใจของมนุษย์	3.5	3.75	0.277	-0.722
๑๙. พุทธศาสนาไม่ทำอะไรทั้งนั้น นอกเหนือไปจากขอร้องกับประสาท	3.6	3.65	0.274	-0.185
๑๒. พุทธศาสนาเกิดจากภาพมายาที่อยู่ไม่ความคิดนึกของคน	3.5	3.6	0.299	-0.334
๑๓. การดำเนินชีวิตที่สัทธิธรรมทางพุทธศาสนาช่วยให้มีความนิยมนิยมของ	3.45	3.9	0.228	-1.974
๑๘. พุทธศาสนาไม่ได้เป็นสิ่งที่ทำอะไรมากกว่าเป็นมรดกที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษสมัยโบราณ	3.2	3.0	0.30	0.666
๑๘. คนเราควรจะมีศรัทธาและศรัทธาหาความจริงของสัทธิธรรมเกี่ยวกับพุทธศาสนาเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตของเรา	3.6	3.9	0.204	-1.471

ตารางที่ ๔. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ข.		SE ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t
	ชาย $\bar{x}_1$	หญิง $\bar{x}_2$		
๒๐. ผู้ตอบคำถามทำให้คนมีค่านิยมถูกต้อง ความจริง ความยุติธรรม และความดี	3.95	4.05	0.223	-0.448
๒๑. พระพุทธเจ้าสามารถเป็นสำหรับมนุษย์เป็น ทางนำไปสู่ความก้าวหน้าที่ยั่งยืนได้ ดังนั้น มนุษย์จึงต้องมีพุทธศาสนา	2.5	2.85	0.29	-1.207
๒๒. ผู้ตอบคำถามเปรียบเทียบเสียนยาเสพติดที่ ใช้โทษ	4.25	4.00	0.233	1.073
๒๓. ผู้ตอบคำถามทำให้คนอ่อนแอ	4.05	3.6	0.222	2.027*
๒๔. คนเราจำเป็นต้องเข้าใจข้อ พุทธศาสนา	3.65	4.05	0.252	-1.587
๒๕. ผู้ตอบคำถามเป็นกลุ่มที่ที่จะแสวงหา ประโยชน์สำหรับชนชั้นปกครองและไม่เป็น ประโยชน์ของคน	3.95	4.1	0.217	-0.691
๒๖. คนเรามีความจำเป็นจะต้องมีความ เชื่อถือต่อพุทธศาสนา	3.65	3.9	0.217	-1.152

ตารางที่ ๘. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ช.		SE ($X_1 - X_2$)	t
	ชาย X_1	หญิง X_2		
๒๗. พุทธศาสนามีลักษณะงดงามและชักจูงคนให้เชื่อถือโรคกลาง	3.6	3.7	0.225	-0.4
๒๘. เด็กวันนี้พุทธศาสนาเป็นสิ่งดีกว่าคริสต์สมัย	4.35	4.05	0.184	1.630
๒๙. พระพุทธศาสนาเป็นเพียงมรดกที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษสมัยโบราณ	3.2	2.8	0.293	1.365
๓๐. พระพุทธศาสนาช่วยแก้ไขความยุ่งเหยิงของสังคมและช่วยยั้งความเห็นแก่ตัวของบุคคลลงได้	3.3	3.55	0.261	-0.958
๓๑. พุทธศาสนาสร้างเสริมความรักความเมตตาในมวลมนุษย์ที่ใจกรุณาปรานี	3.75	4.0	0.244	-1.025
๓๒. พุทธศาสนาเหมาะจะสอนกับคนสูงอายุ แต่สำหรับคนหนุ่มสาวจะนับถือหรือไม่ก็ได้	3.55	3.35	0.281	0.712
๓๓. พุทธศาสนาเปรียบเสมือนยาเสน่ห์ที่ดีให้ใหม่ ซึ่งทำให้คนเราไม่ตะเข้ตะยานและปลดปล่อยความสับสน	3.6	3.55	0.299	0.167

ตารางที่ ๘. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม พ.		SS ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t
	ชาย	หญิง		
๓๘. ผู้ท้อแท้กว่าเป็นสิ่งกีดขวางความจริง กว่าหนทางของบุคคล	4.0	4.0	0.265	0.0
๓๙. คำสอนทางศาสนาเป็นการสอน ศีลธรรมที่ดีที่สุด ค่ายเทกที่ระงับความรู้สึก สร้างสรรค์ความรัก ความเมตตา ในมวล มนุษยชาติมีใจกรุณา เป้ามี ฉะนั้น ผู้ท้อแท้กว่า จึงเป็นสิ่งสำคัญที่แท้จริงสำหรับมนุษยชาติ	3.9	3.95	0.192	-0.260
๔๐. พระพุทธศาสนาทำให้คนอ่อนแอและกีดขวาง ความจริงกว่าหนทางของบุคคล	3.7	3.85	0.192	-0.781
๔๑. พุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ มนุษย์ที่มีค่าสูงสุดและสำคัญยิ่ง	3.95	4.05	0.212	-0.472
๔๒. คนเราจำเป็นจะต้องเข้าใจและมีความ เชื่อถือศรัทธาพุทธศาสนา	3.75	3.75	0.221	0.0

ตารางที่ ๔. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ๑.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๓๘. ผู้ประชาสัมพันธ์ไม่ได้อะไรมากไปกว่าการ วิ่งร่อนในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยเมื่อตกอยู่ใน ในความลำบาก	3.45	3.35	0.272	0.368
๓๙. ผู้ประชาสัมพันธ์ทำให้คนยึดถือความถูกต้อง ความจริง ความยุติธรรม และความดี ทั้งหมดนี้เป็นคุณภาพที่สำคัญยิ่งของมวลมนุษย	3.75	4.2	0.193	-2.332*
๔๐. คนเรากลายมดขี้ผึ้งครั้งหนึ่งในชีวิตควร จะได้ศึกษาและค้นหาความจริงของหลัก ธรรมทางพุทธศาสนา เพื่อนำมาใช้ในการ ดำเนินชีวิตของเรา	4.0	4.05	0.165	-0.303
๔๑. ผู้ประชาสัมพันธ์ให้เกิดความดี สงบอย่าง แท้จริงในมวลมนุษย	3.95	3.9	0.205	0.244
๔๒. ถ้าพุทธศาสนาดูหายไป ความเสื่อมเสีย ทางศีลธรรมก็จะเกิดขึ้นแก่พวกเราทั้งหลาย	3.8	3.65	0.303	0.495

ตารางที่ ๔. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ข.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๔๔. พระพุทธศาสนาทำให้ชีวิตมนุษย์มีความหมายขึ้น และทำให้มนุษย์เข้าใจจุดมุ่งหมายแห่งการมีชีวิตของเราทั้งหลาย	3.75	3.7	0.212	0.236
๔๕. พระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่จะทำให้มนุษย์เราได้รับความสุขอย่างแท้จริง	3.85	3.8	0.233	0.215

หมายเหตุ : $P < .05$

ตารางที่ ๔. จะเห็นว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อความเกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนาของนักเรียน กลุ่ม ข. ระหว่าง นักเรียนชาย กับ นักเรียนหญิง ปรากฏว่า เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อ ของนักเรียนชาย กับนักเรียนหญิงของกลุ่ม ข. นี้ มาทดสอบ ค่าค่า "t" ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของคำถาม ข้อ ๒๓. และ ข้อ ๔๐ นี้ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ แสดงให้เห็นว่านักเรียนชายในกลุ่ม ข. มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับคำถามที่ว่า "พระพุทธศาสนาทำให้คนอ่อนแอ" มากกว่านักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. ที่ไม่เห็นด้วยในข้อเดียวกัน แต่สำหรับข้อ ๔๐. นี้ นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. นี้ มีทัศนคติที่ "เห็นด้วย" ว่า "พระพุทธศาสนาทำให้มนุษย์คิดถึงความปลอดภัย ความยุติธรรม และความดี ทั้งหมดนี้เป็นคุณธรรมที่สำคัญยิ่งของมนุษย์" มากกว่านักเรียนชายในกลุ่ม ข. ที่ "เห็นด้วย" ในข้อเดียวกันนี้

ตารางที่ ๔. การเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อความเกี่ยวกับ "ทัศนคติต่อพุทธศาสนา" ของนักเรียน "ชาย" ระหว่างกลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข.

ข้อความ	ชาย, กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	ชาย, กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$	SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
๑. พุทธศาสนาไม่ได้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับ ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.4	3.65	0.28	-0.893
๒. คำสอนทางพุทธศาสนา เป็นการสอน ศีลธรรมที่ดีที่สุด	4.5	3.95	0.264	2.083*
๓. ความเชื่อในพุทธศาสนาเกิดจากความ โง่ของกบ	4.55	3.95	0.245	2.419**
๔. พระพุทธศาสนาคือยารักษาใจเท่านั้น	2.8	3.00	0.304	-0.658
๕. พุทธศาสนาช่วยให้คนใจกว้างและเมื่อ ตายจะได้ไปสู่สุคติ	3.85	3.4	0.241	1.867
๖. ผู้ใดมีความร่าเริงในชีวิตของเขาแล้ว พุทธศาสนาย่อมไม่มีความจำเป็น อย่างแท้จริง	4.1	3.6	0.204	2.451**

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

คำถาม	ค่า		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$		
๘. บุคคลบางคน สิ่งที่ยึดแย้งกับกับ วิทยาศาสตร์และเหตุผล	3.5	3.25	0.286	0.874
๙. บุคคลบางคนช่วยแก้ปัญหาและค้ำความ กระวนกระวายใจของมนุษย์	4.25	3.9	0.248	1.210
๑๐. บุคคลบางคนช่วยแก้ไขความยุ่งเหยิง ของสังคมไทย	3.85	3.3	0.259	2.008
๑๑. บุคคลบางคนช่วยให้คนเกิดความ อบอุ่นใจ พ้นจากความว่างเปล่าและ โดดเดี่ยว	4.2	3.6	0.235	2.553**
๑๒. บุคคลบางคนช่วยแก้ปัญหาของมนุษย์ไทย	3.7	3.55	0.27	0.556
๑๓. บุคคลบางคนไม่เอาเปรียบคนอื่นที่ ก้าวหน้าปัจจุบันนี้ มีลักษณะงมงายและ ชักจูงให้คนเชื่อถือโศกธวง	3.7	3.45	0.321	0.779
๑๔. บุคคลบางคนช่วยหยุดยั้งความเห็นแก่ตัว ของบุคคลลงได้	4.15	3.8	0.198	1.768

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

คำถาม	ชาย		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$		
๑๘. ผู้ทรงอำนาจช่วยแก้ปัญหาความกระวน- กระวายใจของมนุษย์	4.2	3.5	0.256	2.734***
๑๙. ผู้ทรงอำนาจไม่ใช่อะไรอื่นนอกเหนือ ไปจากภาวะบังคับระบอบ	4.25	3.6	0.276	2.717***
๒๐. ผู้ทรงอำนาจเกิดมาจากภพพวงเวียนอยู่ ในความคิดฝันของคน	4.3	3.5	0.279	2.867***
๒๑. การดำเนินชีวิตที่มีหลักธรรมทาง พุทธศาสนาช่วยให้ได้รับความนิยมนอกของ	4.05	3.45	0.244	2.459**
๒๒. ผู้ทรงอำนาจไม่ได้เป็นสิ่งที่มิใช่โรนาก ไปกว่าเป็นมรดกที่ตกทอดมาจาก บรรพบุรุษสมัยโบราณ	3.9	2.8	0.303	3.618***
๒๓. สมเวลาดูจะดีกว่าและดีกว่าหา ความจริงของหลักธรรมเกี่ยวกับ พุทธศาสนาเพื่อนำมาใช้ในการ ดำเนินชีวิตของเรา	4.1	3.6	0.191	2.618***
๒๔. ผู้ทรงอำนาจทำให้คนยึดความถูกต้อง ความจริง ความยุติธรรมและความดี	4.25	3.95	0.192	1.563

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	ค่า			t
		กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$	SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	
๒๑.	พระพุทธรูปศาสนาเจ้าเป็นอำนาจกับมนุษย์ เป็นทางนำไปสู่ความร่ำรวยอันหาที่ เปรียบมิได้ ดังนั้นมนุษย์จึงต้องมี พุทธศาสนา	2.55	2.5	0.50	0.167
๒๒.	พุทธศาสนาเปรียบเสมือนยาเสพติด ที่ไม่ดีเลย	4.7	4.25	0.212	2.123*
๒๓.	พุทธศาสนาทำให้โลกอบอุ่น	4.45	4.05	0.199	2.010
๒๔.	คนเราจำเป็นต้องเข้าใจต่อ พุทธศาสนา	4.0	3.65	0.267	1.311
๒๕.	พุทธศาสนาเป็นกลวิธีที่จะแสวงหา ประโยชน์สำหรับวิธีไม่ถูกต้อง และ ไม่เป็นประโยชน์ต่อคนธรรมดาสามัญ	4.6	3.95	0.211	2.607**
๒๖.	คนเรามีความจำเป็นจะต้องมีความ เชื่อถือต่อพุทธศาสนา	3.4	3.65	0.273	-0.946
๒๗.	พุทธศาสนามีลักษณะงดงามและศักดิ์ สิทธิ์ในคนเชื่อต่อโดยกลาง	4.35	3.6	0.231	3.247***

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

คำถาม	ชาย		SD	$(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^t$
	กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$		
๒๘. เกี่ยวกับพุทธศาสนาเป็นสิ่งศรัทธา ใจสมัย	4.55	4.35	0.17	1.176
๒๙. พระพุทธศาสนาเป็นเพียงมรดกที่ ตกทอดมาจากบรรพบุรุษสมัยโบราณ	3.85	3.20	0.315	2.063**
๓๐. พุทธศาสนาช่วยแก้ไขความยุ่งเหยิง ของสังคมและช่วยขจัดภัยถึงความเห็น แก่ใจของบุคคลลงได้	3.95	3.3	0.251	2.590**
๓๑. พุทธศาสนาสร้างเสริมความรัก ความ เมตตาในมวลมนุษยชาติจากทุกปราชัย	4.3	3.75	0.706	0.637
๓๒. พุทธศาสนานี้ เหมาะสมกับคนสูงอายุ แต่สำหรับโลกหนุ่มสาว จะรับถือหรือไม่ก็ ไม่ได้	3.75	3.55	0.334	0.599
๓๓. พุทธศาสนาเปรียบเสมือนยาพิษยัด ยัดให้โทษ จึงทำให้คนเราไม่ ระแวงระยำ	4.1	3.6	0.326	1.534
๓๔. พุทธศาสนาเป็นสิ่งกีดขวางความเจริญ ก้าวหน้าของบุคคล	4.55	4.0	0.206	2.670**

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

คำถาม	ชาย		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$		
๓๕. คำสอนทางพุทธศาสนาเป็นการสอน ศีลธรรมที่กตัญญู ด้วยเหตุที่พระพุทธรูป- ศาสนาสร้างเสริมความรัก ความ เมตตาในภวชนมนุษย์ที่ใจกว้างปราณี ฉะนั้น พุทธศาสนาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ในแท้จริงสำหรับมนุษย์ทั้งปวง	4.3	3.9	0.224	1.786
๓๖. พุทธศาสนาทำให้คนอ่อนแอ และ มีช่องว่างความเจริญก้าวหน้าของบุคคล	4.35	3.85	0.207	2.415**
๓๗. พุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ มนุษย์ชั้นกลางสูงและสำคัญยิ่ง	4.4	4.05	0.254	1.378
๓๘. คนเรารู้เป็นจะกตัญญูเข้าใจและมี ความเจือจือของพุทธศาสนา	3.7	3.75	0.283	-0.177
๓๙. พุทธศาสนาไม่ทำให้มีอะไรมากไปกว่า การเรียกร้องให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยเมื่อ ตกอยู่ในความลำบาก	4.0	3.35	0.31	0.210
๔๐. พุทธศาสนาทำให้คนยึดถือความถูกต้อง ความจริง ความยุติธรรมและความดี	4.45	4.2	0.188	1.330

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

คำถาม	ชาย		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$		
ทั้งหมคนี้เป็นคุณธรรมที่สำคัญยิ่งของ มวลมนุษย	4.5	0.158	2.848	2.484 ^{***}
๔๑. คนเราอย่างน้อยที่สุดครั้งหนึ่งในชีวิต ควรจะได้ศึกษาและค้นหาความจริง ของหลักธรรมทางพุทธศาสนา เพื่อ นำมาใช้ในการดำเนินชีวิตของเรา	4.5	4.05	0.158	2.848 ^{***}
๔๒. พุทธศาสนาสอนให้เกิดความสุขสงบ อย่างแท้จริงในมวลมนุษย	4.45	3.9	0.238	2.311 [^]
๔๓. ถ้าพุทธศาสนาสูญหายไป ความเสื่อม เสียทางศีลธรรมก็จะเกิดขึ้นแก่พวก เราทั้งหลาย	4.35	3.65	0.285	1.053
๔๔. พุทธศาสนาทำให้ชีวิตมนุษย์เรามีความ หมายอัน และทำให้มนุษย์เข้าใจจุด มุ่งหมายแห่งการมีชีวิตของเราทั้งหลาย	4.05	3.7	0.23	1.522
๔๕. วัตถุประสงค์ของศาสนาเป็นสิ่งที่ทำให้ มนุษย์เราได้รับความสุขอย่างแท้จริง	4.5	3.8	0.246	2.846 ^{***}

ตารางที่ ๘. จะเห็นว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อคำถามแต่ละข้อ เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนาของนักเรียนชาย ระหว่าง กลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข. ปรากฏว่า เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อของนักเรียนชายแต่ละกลุ่มนี้ มาทดสอบหาค่า "t" แต่ละข้อ ปรากฏว่า .

๑. คะแนนเฉลี่ยของคำถามข้อที่ ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๘, ๑๙, ๒๗, ๔๑ และ ข้อที่ ๔๕ รวม ๘ ข้อ ของนักเรียนชาย ในกลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข. มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

๒. คะแนนเฉลี่ยของคำถามข้อที่ ๓, ๖, ๑๐, ๑๗, ๒๔, ๓๐, ๓๔, ๓๖ และข้อที่ ๔๒ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๒

๓. คะแนนเฉลี่ยของคำถามข้อที่ ๒, ๒๒, และ ๒๕ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .๐๕

จาก ๑, ๒ และ ๓ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชายใน กลุ่ม ก. มีทัศนคติที่ศรัทธาพุทธศาสนา มากกว่านักเรียนชายในกลุ่ม ข.

ตารางที่ ๑๐. การเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อความต่าง ๆ เกี่ยวกับ "ทัศนคติ
ต่อพุทธศาสนา" ของนักเรียนหญิง ระหว่างกลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข.

ข้อความ	หญิง, กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	หญิง, กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$	SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
๑. พุทธศาสนาไม่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ที่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.9	3.55	0.268	1.493
๒. คำสอนทางพุทธศาสนา เป็นการสอน ที่ล้าสมัยที่สุด	4.55	4.25	0.164	1.829
๓. ความเชื่อในพุทธศาสนาเกิดจากความ โง่งของคน	4.0	3.88	0.292	0.685
๔. พระพุทธศาสนาคือยารักษาใจเท่านั้น	3.65	3.15	0.25	2.00
๕. พุทธศาสนาช่วยให้คนใจกว้าง และเมื่อ ตายจะไล่ไปสู่สุคติ	4.0	3.55	0.318	0.157
๖. ผู้ใดมีความร่ำรวยในชีวิตของเขาแล้ว พุทธศาสนาช่วยไม่มีความจำเป็นอย่าง แท้จริง	3.8	3.45	0.118	2.966**

ตารางที่ ๑๐. (ต่อ)

คำถาม	หญิง		SD ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$		
๗. ผู้ทศศาสนา คือ สิ่งที่ดีเยี่ยมกันกับ วิทยาศาสตร์ และเหตุผล	3.5	3.15	0.281	1.246
๘. ผู้ทศศาสนาช่วยแก้ปัญหาและแก้ปัญหา กระวนกระวายใจของมนุษย์	4.4	3.9	0.238	2.1
๘. ผู้ทศศาสนาช่วยแก้ไขความยุ่งเหยิงของ สังคมได้	3.75	3.45	0.295	1.017
๑๐. ผู้ทศศาสนาช่วยให้คนเลิกความชอบงูเห่า จากความว่างเปล่าและ โศกเดี่ยว	4.3	3.7	0.224	2.679***
๑๑. ผู้ทศศาสนาช่วยแก้ปัญหาได้	4.1	3.55	0.295	1.864
๑๒. ผู้ทศศาสนาในยุคอารยธรรมที่ก้าวหน้า ปัจจุบันนี้มีลักษณะงดงามและตัวจริงใจให้ คนเรื่อถือโชคกลาง	4.05	3.4	0.29	2.241*
๑๓. ผู้ทศศาสนาช่วยหยุดยั้งความเห็นแก่ตัว ของบุคคลลงได้	4.4	3.7	0.18	3.889***

ตารางที่ ๑๐. (ต่อ)

คำถาม	หญิง กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	ชาย กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$	SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
๑๔. พุทธศาสนาย่วยดับความกระวนกระวายใจของมนุษย์	4.15	3.75	0.275	1.636
๑๕. พุทธศาสนาไม่ใช่อะไรอื่นนอกเหนือไปจากยวระงับประสาท	4.0	3.65	0.318	1.101
๑๖. พุทธศาสนาเกิดจากภพภาษาที่อยู่ในความคิดของคน	4.0	3.6	0.349	1.146
๑๗. การดำเนินชีวิตที่มีลักษณะทางพุทธศาสนาย่อมได้รับความนิยมนกยของ	4.0	3.9	0.211	0.474
๑๘. พุทธศาสนาไม่ใช่สิ่งที่มีอะไรมากไปกว่า เป็นมรดกที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษสมัยโบราณ	3.45	3.00	0.121	3.719***
๑๙. คนเราควรที่จะศึกษาและค้นคว้าหาความจริงของลักษณะเกี่ยวกับพุทธศาสนา เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตของเรา	4.3	3.9	0.187	2.139*

ตารางที่ ๑๐. (ต่อ)

คำถาม	หญิง : กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	ชาย : กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$	SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
๒๐. บุคคลศาสนาทำให้คนถือความถูกต้อง ความจริง ยุติธรรมและความดี	4.55	4.05	0.223	2.242*
๒๑. พระพุทธศาสนาจำเป็นสำหรับมนุษย์เป็น ทางนำไปสู่ความร่ำรวยอันหาที่เปรียบ มิได้ ทั้งนี้มนุษย์จึงต้องมีพุทธศาสนา	2.9	2.85	0.328	0.129
๒๒. พุทธศาสนาเปรียบเสมือนยาเสน่ห์ที่ดี ให้โทษ	4.55	4.0	0.206	2.670***
๒๓. บุคคลศาสนาทำให้คนอ่อนแอ	4.55	3.6	0.233	4.077***
๒๔. คนเราจำเป็นจะต้องเข้าใจคอกพุทธศาสนา	4.05	4.05	0.244	0.0
๒๕. พุทธศาสนาเป็นถวิวิธีที่จะแสวงหา ประโยชน์สำหรับคนรุ่นปกครอง และไม่ เป็นประโยชน์ต่อคนธรรมดาสามัญ	4.15	4.1	0.257	0.195
๒๖. คนเราจำเป็นจะต้องมีความเชื่อคือคอก พุทธศาสนา	3.75	3.9	0.281	-0.534
๒๗. พุทธศาสนามีลักษณะงามงายและดีจึงให้คน เชื่อถือโรกลาง	4.1	3.7	0.292	1.370

ตารางที่ ๑๐. (ต่อ)

คำถาม	หญิง กลุ่ม ก. $\bar{x}_1$	ชาย กลุ่ม ข. $\bar{x}_2$	SE ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t
๒๘. เห็นว่ามีพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่คว่ำครีวร้ายสมัย	4.6	4.05	0.171	3.216***
๒๙. พระพุทธศาสนาควรเป็นสิ่งที่ควรยกย่อง มาจากบรรพบุรุษสมัยโบราณ	3.7	2.8	0.337	2.671***
๓๐. พุทธศาสนาช่วยแก้ไขความยุ่งเหยิงของ สังคมและช่วยหยุดยั้งความเหินห่าง ของบุคคลลงได้	4.0	3.55	0.278	1.619
๓๑. พุทธศาสนาสร้างเสริมความรัก ความ เมตตา ในมวลมนุษย์ที่มีใจรักประชาธิปไตย	4.4	4.0	0.2	2.0
๓๒. พุทธศาสนานั้นเหมาะจะสืบทอดกับคนสูงอายุ แก่สำหรับคนหนุ่มสาวจะรับถือหรือไม่ก็ได้	4.05	3.35	0.221	3.167***
๓๓. พุทธศาสนาเปรียบเสมือนยาเสน่ห์ศักดิ์ ไม่โทษซึ่งทำให้คนเราไม่ทะเลาะเบาะแว้ง และปล่อยตัวตามสบาย	4.1	3.55	0.327	1.682
๓๔. พุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ขวางความเจริญ ก้าวหน้าของบุคคล	4.4	4.0	0.249	1.606

ตารางที่ ๑๐. (ต่อ)

คำถาม	หญิง กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	ชาย กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$	SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
๓๕. คำสอนทางพุทธศาสนาเป็นการสอน ศีลธรรมที่ดีเลิศ คอยเนรเทศพระพุทธรักษา สร้างสรรคความรัก ความเมตตาใน มวลมนุษยชาติ จกรุณาปราชญ์ ฉะนั้น พุทธศาสนาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่แท้จริง สำหรับมนุษยั้งปวง	4.45	3.95	0.212	2.358*
๓๖. พระพุทธศาสนาทำให้คนอ่อนแอและ ถึกขวางความเจริญก้าวหน้าของบุคคล	4.35	3.85	0.207	2.415**
๓๗. พุทธศาสนาเป็นเสรีองมีคเพื่อชีวิตจิตใจ ของมนุษย์เป็นค่าสูงสุดและสำคัญยิ่ง	4.4	4.05	0.254	1.378
๓๘. คนที่กราบ เป็นจะคลั่งเจ้าใจและมีความ เชื่องช้าล้าหลังพุทธศาสนา	3.7	3.75	0.283	-0.177
๓๙. พุทธศาสนาไม่ได้มีอะไรมากไปกว่าการ เรียกร้องให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยเมื่อตกอยู่ ว	4.0	3.35	0.31	0.210

ตารางที่ ๑๐. (ต่อ)

คำถาม	หญิง กลุ่ม $\bar{X}_1$	กลุ่ม ช. $\bar{X}_2$	SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
๔๐. ผู้เทศนาทำให้คนยึดถือความถูกต้อง ความจริง ความยุติธรรมและความดี ทั้งหมคนี้ เป็นคุณธรรมที่สำคัญยิ่งของ มวลมนุษย์	4.25	4.2	0.188	1.330
๔๑. คนเราอย่างน้อยที่สุดครึ่งหนึ่งในชีวิต ควรจะได้ศึกษาและค้นหาความจริงของ หลักธรรมทางพุทธศาสนา เพื่อนำมาใช้ ในการดำเนินชีวิตของเรา	4.45	4.05	0.158	2.848***
๔๒. ผู้เทศนาอาจก่อให้เกิดความสับสน อย่างแท้จริงในมวลมนุษย์	4.45	3.9	0.238	2.311*
๔๓. ถ้าผู้เทศนาสูญหายไปความเลื่อมใส ทางศีลธรรมก็จะเกิดขึ้นแก่พวกเราทั้งหมด	4.35	3.65	0.265	1.053
๔๔. พุทธศาสนาทำให้ชีวิตมนุษย์มีความหมายขึ้น และทำให้มนุษย์เข้าใจจุดมุ่งหมายแห่งการ มีชีวิตของเราทั้งหลาย	4.05	3.7	0.23	1.522
๔๕. พระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่จะทำให้มนุษย์เรา ได้รับความสุขอย่างแท้จริง	4.5	3.8	0.246	2.846***

หมายเหตุ : *** P < .01 , ** P < .02 , * P < .05

จากตารางที่ ๑๐. จะเห็นว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อคำถามต่าง ๆ เกี่ยวกับทัศนคติต่อเพศศาสนาของ "นักเรียนหญิง" ระหว่าง กลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข. ปรากฏว่า เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของข้อคำถามแต่ละข้อของนักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. และนักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. แต่ละกลุ่มนำมาทดสอบหาค่า "t" แต่ละชุด ผลปรากฏว่า

๑. คะแนนเฉลี่ยของข้อคำถามจำนวน ๑๑ ข้อ คือ ข้อ ๖, ๑๐, ๑๓, ๑๘, ๒๒, ๒๓, ๒๘, ๒๙, ๓๒, ๔๑ และข้อที่ ๔๕ ของนักเรียนหญิง ในกลุ่ม ก. กับนักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. นี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .๐๑

๒. คะแนนเฉลี่ยของข้อคำถามที่ ๓๖ ของนักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. กับนักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. นี้ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๒

๓. คะแนนเฉลี่ยของข้อคำถามข้อที่ ๑๒, ๑๘, ๓๕ และข้อที่ ๔๐ ของนักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. กับ นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. นี้ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

จาก ๑, ๒ และ ๓ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. มีทัศนคติที่ดีต่อพุทธศาสนา มากกว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข.

ตารางที่ ๑๑. การเปรียบเทียบความเชื่อต่อพุทธศาสนาของนักเรียน ระหว่าง
กลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข.

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{x}$	SE ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t
กลุ่ม ก.	174.18	2.61	5.49***
กลุ่ม ข.	159.87		
กลุ่ม ก. (ชาย)	85.19	1.43	-2.58**
กลุ่ม ก. (หญิง)	88.90		
กลุ่ม ข. (ชาย)	79.13	1.55	-1.12 ^{ns}
กลุ่ม ข. (หญิง)	80.87		
กลุ่ม ก. (ชาย)	85.19	1.42	4.23***
กลุ่ม ข. (ชาย)	79.13		
กลุ่ม ก. (หญิง)	88.90	1.43	5.55***
กลุ่ม ข. (หญิง)	80.87		

ตารางที่ ๑๑. การเปรียบเทียบความเชื่อต่อพุทธศาสนาของนักเรียน ระหว่าง
กลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข. ปรากฏว่า เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนแต่ละกลุ่มมาทดสอบค่า
t ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนแต่ละกลุ่มนี้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่
ระดับ .๐๑ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่ม ก. มีความเชื่อต่อพุทธศาสนามากกว่า ความ
เชื่อต่อพุทธศาสนาของนักเรียนกลุ่ม ข.

ตารางที่ ๑๑. (ต่อ)

สำหรับการเปรียบเทียบความเชื่อต่อพุทธศาสนาของนักเรียน "กลุ่ม ก." ระหว่างนักเรียนชาย กับ นักเรียนหญิง ปรากฏว่า เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชาย และคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. มาทดสอบหาค่า t ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหญิงและคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชายนี้ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. มีความเชื่อที่ต่อพุทธศาสนาของนักเรียนชายในกลุ่ม ก. และเป็นที่น่าสนใจก็คือว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. เกี่ยวกับทัศนคติที่ต่อพุทธศาสนา

สำหรับการเปรียบเทียบความเชื่อต่อพุทธศาสนาของนักเรียน "ชาย" ระหว่าง กลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข. ปรากฏว่า เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชายแต่ละกลุ่มนี้มาทดสอบหาค่า "t" ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชายแต่ละกลุ่มนี้ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชายในกลุ่ม ก. มีความเชื่อที่ต่อพุทธศาสนา มากกว่านักเรียนชาย ในกลุ่ม ข.

สำหรับการเปรียบเทียบความเชื่อต่อพุทธศาสนาของนักเรียน "หญิง" ระหว่าง กลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข. ปรากฏว่า เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหญิงแต่ละกลุ่มนี้มาทดสอบหาค่า t ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหญิงแต่ละกลุ่มนี้ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .๐๑ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงกลุ่ม ก. มีความเชื่อที่ต่อพุทธศาสนา มากกว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข.

ตารางที่ ๒๒. การเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อความต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อต่อพุทธศาสนา ของนักเรียน " กลุ่ม ก." ระหว่าง ชาย กับ หญิง

ข้อความ	กลุ่ม ก. ชาย	กลุ่ม ก. หญิง	SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
๑. เด็ก ๆ จะมีความเชื่อมั่นในกรรมถึงท้าวกล่าวที่ว่า "ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว"	4.50	4.45	0.22	0.227
๒. กรรม คือ การกระทำของตนเอง	4.25	4.40	0.227	-0.660
๓. การกระทำและการพูดที่ดีและไม่ดีนั้น ย่อมเนื่องมาจากจิตใจเป็นสิ่งสำคัญ	4.10	3.60	0.265	1.132
๔. เด็กไทยควรมีพระพุทธศาสนาประจำใจทุกคน	4.05	4.60	0.26	-2.115*
๕. การไม่เลื่อมใสศรัทธาในศาสนาเป็นบาปอย่างยิ่ง	4.80	5.00	0.28	-0.714
๖. ความเกียจคร้านการทำงาน	4.25	4.55	0.42	-0.714
๗. การเล่นการพนัน	4.55	4.90	0.562	-0.622
๘. หลักคิดที่จะทำให้คิดดี คิดชอบนั้นคืออาศัยหลักความจริง คือ หลักธรรมของศาสนา	4.15	4.15	0.34	๐.๐๐

ตารางที่ ๑๖. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก.		SM ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๑๘. มีบ้างที่จะบอกว่า เบื้องไทยไม่เจริญ กว่าชนชาติตะวันตกหรือพูดภาษาสมัยใหม่ คนดีสู้กันโดยเห็นการต่อสู้กันก็จากร้าน	4.55	4.50	0.199	0.251
๑๙. การมีเมียหลายคนไม่ดีกว่า	3.40	2.45	0.22	4.318**
๒๐. ขาผี คือ ความดี	4.10	4.35	0.22	-1.136
๒๑. ทำชั่วหลงการผล	3.25	3.70	0.23	-1.956
๒๒. ทำชั่วขึ้นสวรรค์	3.45	3.70	0.268	-0.932
๒๓. งานที่ทำเพื่อชาติก่อนได้รับของดีเสมอไป	3.70	3.60	0.584	0.171
๒๔. การฉ้อโกง	4.70	4.90	0.158	-1.265
๒๕. บุญและบาปไม่มีในโลกนี้	3.85	4.35	0.24	-2.083*
๒๖. ความดีหรือความชั่วเกิดจากตัวเราเอง ทั้งสิ้น	4.30	4.55	0.287	-0.871
๒๗. คนขยันชอบหาทรัพย์สินได้	4.00	4.45	0.22	-2.045*

ตารางที่ ๑๒. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๑๘. การเที่ยวกลางคืน	4.20	4.80	0.25	-2.40*
๑๙. การได้พระพุทธรูปมาสอนให้ "คนแลเป็นที่สูงของคน" นับเป็นการสอนให้คนเห็นแก่ตัว	4.25	4.45	0.227	-0.881
๒๐. การให้พระภิกษุบวชเป็นสังฆกรรมทำเป็นปกติวิสัย	4.50	4.65	0.255	-0.588
๒๑. การฆ่าสัตว์เป็นบาป	3.85	4.25	0.35	-1.142
๒๒. การยกย่องคนดีเป็นมิตร	4.55	4.75	0.145	-1.379
๒๓. การทำบุญตักบาตร เป็นสังฆกรรม	4.55	4.85	0.15	-2.00
๒๔. การพูดเท็จ	4.20	4.65	0.18	-2.50**
๒๕. การเวียนเทียนในวันสำคัญทางศาสนา ควรจะมีต่อไป	4.30	4.70	0.227	-1.762
๒๖. คนเราไม่ควรทำบาปเพราะเห็นแก่ตัว	3.35	3.45	0.328	-0.308

ตารางที่ ๑๒. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก.		SS ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$) ²	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๒๘. คำโบราณกล่าวว่า "ให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว"	4.30	4.35	0.20	-0.25
๒๙. ทุกคนที่เบียดเบียนเพื่อนกับควรวินิจฉัยสิ่งของ กันและกัน	4.25	4.45	0.20	-1.00
๓๐. การอุปสมบท (การบวช) เป็นสิ่งจำเป็น สำหรับผู้ชาย	4.20	4.55	0.24	-1.458
๓๑. การช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามกำลัง และโอกาสเท่าที่จะทำได้นั้น จัดว่าเป็น การทำดีอย่างยิ่ง	4.65	4.70	0.176	-0.284
๓๒. หลักธรรมของศาสนานั้นสิ่งอบรมจิตใจ ให้ใสสะอาด	4.60	4.75	0.167	-0.898
๓๓. หลักธรรมของศาสนานั้นยังสามารถทำ ให้คนเรารู้จักใช้ความรู้ให้ถูกต้องอีกด้วย	4.30	4.50	0.24	-0.831
๓๔. การมีเมตตา กรุณาต่อเด็กขอทาน	4.00	4.40	0.24	-1.666

ตารางที่ ๑๒. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก.		SD ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๓๕. การบริจาคทรัพย์สินของเพื่อนช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	4.55	4.75	0.145	-1.724
๓๖. ผู้เป็นศิษย์ควรเคารพครูอาจารย์	4.80	5.00	0.98	-0.204
๓๗. การลักขโมย	4.75	4.45	0.35	-0.857
๓๘. ความเชื่อฟังกันนั้น ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองอย่างแท้จริง	3.95	4.25	0.26	-1.153
๓๙. กษัตริย์คือพระมหากษัตริย์ควรเชื่อพระมหากษัตริย์	4.35	4.25	0.27	0.370
๔๐. ทุกคนที่เป็นเพื่อนกัน ควรทำตนเล่นกัน ไม่ยกตนข่มท่าน	4.65	4.60	0.29	0.172
๔๑. การมีเมตตา กรุณาต่อกัน	4.70	4.70	0.22	0.00
๔๒. ผู้เป็นบุตรควรรักษาชื่อเสียงของบิดามารดา	4.95	4.95	0.16	0.00
๔๓. การซื่อสัตย์	4.25	4.00	0.33	0.757

ตารางที่ ๑๒. (๖)

คำถาม	กลุ่ม ก.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$) ^t	
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๔๔. พระพุทธเจ้าสอนเราตามความเป็นจริง	4.75	4.30	0.19	2.368*
๔๕. คนที่เชื่อถือพระพุทธเจ้า และปฏิบัติตามคำสอนของท่านจักว่าเป็นคนดีทุกคน	4.20	4.25	0.21	-0.238
๔๖. ผู้เป็นบุตรควรช่วยบิดามารดาทำงาน	4.75	4.75	0.41	0.0
๔๗. การมีเมตตา กรุณาต่อคนอื่นดีไป	4.44	4.25	0.23	0.526
๔๘. การเห็นใจผู้หญิงโสเภณี	4.50	4.85	0.21	-1.666
๔๙. ผู้เป็นศิษย์ควร เคารพครูอาจารย์ทุกอย่าง	3.85	4.05	0.30	-0.666
๕๐. การบริจาครักษะสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย เว้น ใจใหม่ น้ำท่วม.	4.65	4.85	-0.18	-1.111
๕๑. ทุกคนที่เชื่อ เชื่อมั่นกับไม่ควรแก่งกล่าวให้กลาดเกล็ดจากความเชื่อจริงเพื่อขายร้ายซึ่งกันและกัน	4.60	4.70	0.22	-0.454
๕๒. ผู้เป็นศิษย์ควร เคารพครูอาจารย์ในสิ่งที่มิใช่เหตุผล	4.70	4.75	0.16	-0.312

ตารางที่ ๑๒. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๕๑. การมีเมตตากว้างไกลสตรีและคนชรา	4.50	4.55	0.19	-0.263
๕๔. การเป็นอนุภรรยา	3.65	4.75	0.27	0.370
๕๕. การมีอนุภรรยา	4.00	4.75	0.23	3.260
๕๖. การนอกใจภรรยา	4.45	4.65	0.21	-0.952
๕๗. ขนาดค้ำชั่งอยู่กับภาระกระทำของเรา	4.60	4.75	0.19	-0.789
๕๘. การนอกใจสามี	4.40	4.70	0.21	-1.428
๕๙. การระส่ำระสาย เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง	3.05	3.35	0.35	-0.857
๖๐. เราควรช่วยตัวเองก่อนแล้วจึงช่วยคนอื่น	3.80	3.85	0.33	-0.151
๖๑. คนเก่าที่เชื่อว่าชาติได้ดี ทำชั่วไปตั้งนั้น เรียกว่า เขาเดือดร้อน หรือ เรื่องตนเอง	3.70	3.75	0.26	-0.192
๖๒. ลูกที่ทำให้อวดแม่ไม่สบายใจ (เด็กอ่อน) เป็นบาง	4.00	4.35	0.33	-1.060
๖๓. เด็กดีควรเลี้ยงให้มีลาภการค้า	4.75	4.85	0.24	0.416

ตารางที่ ๑๒. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๖๔. ผู้เป็นบุตรควรทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้บิดามารดาเมื่อท่านดวงลับไปแล้ว	4.75	4.90	0.23	-0.652
๖๕. เด็กดีควรเลี้ยงบิดามารดา	4.50	4.75	0.18	-1.388
๖๖. เด็กที่เชื่อฟังบิดามารดานั้นจัดว่าเป็นคนงานอ่อนสอได้ง่าย	4.10	4.65	0.19	-2.894***
๖๗. ผู้เป็นศิษย์ควรเรียนศิลปะวิชาการโดยความเคารพ	4.40	4.40	0.26	0.00
๖๘. เด็กที่ควรมีสัมมาคารวะ กิริยามารยาทสุภาพ ซื่อสัตย์สุจริต	4.70	4.85	0.145	-0.344
๖๙. ผู้เป็นบุตรควรอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาเพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณท่าน	4.35	4.90	0.325	-1.692
๗๐. เด็กที่ควรศึกษาหาวิชาความรู้ไว้	4.55	4.65	0.151	-0.657
๗๑. คนที่เชื่อฟังบิดามารดานั้นต่อไปเราจะได้เป็นคนดี	4.40	4.55	0.208	0.721

ตารางที่ ๑๖. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก.		SE	
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$	$(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) \pm t$	
๗๖. ผู้เป็นบุตรภรรยาประพฤติน่าเป็นที่ยอมรับ ทางใจของบิดามารดา	4.70	4.80	0.129	0.775
๗๗. ผู้เป็นศิษย์ควรช่วยเหลือรับใช้ครูอาจารย์ ในทุกโอกาส	4.35	4.10	0.225	0.980
๗๘. ผู้ที่หวังความสำเร็จเร่งรัดเพื่อผู้ปกครอง บิดา มารดา ครูอาจารย์	4.55	4.60	0.135	0.370
๗๙. การมีแม่ชกกรูมาตลอดตัวเลี้ยง	4.40	4.60	0.17	1.176
๘๐. ถึงค่ามากไปมาก ทำบุญลดล้างก็หายได้	4.05	4.35	0.549	0.546
๘๑. ชาติหน้าฉันมีจริง	2.75	3.45	0.432	-1.620

หมายเหตุ :   *** P < .01
                      ** P < .02
                      * P < .05

ตารางที่ ๑๒. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าตามแต่ละข้อ เกี่ยวกับ " ความเชื่อต่อพุทธศาสนา " ของนักเรียน " กลุ่ม ก. " ระหว่าง ชาย กับ หญิง ปรากฏว่า เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชาย กับ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหญิง แต่เพศ ในกลุ่ม ก. นี้ มาทดสอบหาค่า t ผลปรากฏว่า

๑. คะแนนเฉลี่ยของค่าตามแต่ละข้อ ๑๐ และข้อที่ ๑๖ ของคะแนนของ นักเรียนชาย กับ ของคะแนนนักเรียนหญิง ในกลุ่มเดียวกันนี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .๐๑

๒. คะแนนเฉลี่ยของค่าตามแต่ละข้อที่ ๒๘ ของคะแนนของนักเรียนชาย กับ ของคะแนนนักเรียนหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .๐๒

๓. คะแนนเฉลี่ยของค่าตามแต่ละข้อที่ ๔, ๑๖, ๑๘, ๑๙ และข้อที่ ๔๔ ของ คะแนนนักเรียนชาย และคะแนนนักเรียนหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

จาก ๑., ๒. และ ๓. แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. นี้ มีความเชื่อต่อพุทธศาสนา มากกว่านักเรียนชาย ในกลุ่มเดียวกัน.

ตารางที่ ๑๓. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าตามต่าง ๆ เกี่ยวกับความถี่ของ
พฤติกรรมของนักเรียน "กลุ่ม ข." ระหว่าง ราย กับ หญิง

คำถาม	กลุ่ม ข.		SE ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t
	ราย $\bar{x}_1$	หญิง $\bar{x}_2$		
๑. เด็ก ๆ จึงมีความเต็มใจในกรรม คำสั่งกล่าวที่ว่า "อย่าตีใคร ๆ ให้อีก"	4.25	4.20	0.25	0.200
๒. กรรม คือ การกระทำของตนเอง	4.05	3.95	0.199	1.502
๓. การกระทำและการพูดที่ดีและในคืนนั้น ย่อม เนื่องมาจากหัวใจเป็นสิ่งสำคัญ	3.90	4.00	0.325	-0.307
๔. เด็กไทยควรมีพระคุณสถานประจำใจ ทุกคน	4.05	4.30	0.28	0.892
๕. การโยเยยิ่งดูมีค่ามากกว่านี้ เป็นนาย อย่างยิ่ง	4.30	4.50	0.29	-0.689
๖. ความเกี่ยวข้องกับการทำงาน	4.25	4.00	0.25	1.00
๗. การเล่นการพนัน	4.15	4.55	0.208	-1.92

ตารางที่ ๑๓. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ข.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๘. นึกคิดที่จะทำให้ลึกลับ ถึงขอมันนี่ต้องอาศัยหลักความจริง คือ หลักกรรมของศาสนา	3.75	4.05	0.23	-1.304
๙. มีบางคนที่กล่าวว่า เมืองไทยไม่เจริญกว่าหน้าก็เพราะพระพุทธศาสนาสอนให้คนดิ้นรนโดยไม่มีภาระสอนให้คนเกียจคร้าน	3.95	3.85	0.23	0.434
๑๐. การมีแบบอย่างของสาวสวย	3.10	2.55	0.30	1.833
๑๑. นาย คือ ความชั่ว	3.90	4.20	0.29	-1.034
๑๒. ทำร้ายของของคน	2.55	3.55	0.98	-1.020
๑๓. ทำดีในสวรรค์	2.95	3.55	0.107	-5.607**
๑๔. คนที่ทำเหตุดีก็ยังมีใจรับผลดีเสมอไป	3.35	3.85	0.297	-1.683
๑๕. การฆ่าคน	4.45	4.25	0.22	-0.909
๑๖. บุญและความไม่บาปในโลกนี้	3.70	3.50	0.25	0.800
๑๗. ความดีหรือความชั่ว เกิดจากตัวเราเองทั้งสิ้น	3.95	3.75	0.24	0.833

ตารางที่ ๑๓. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ข.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๑๘. กนขยันขอมหาวิทยาลัยได้	4.05	4.50	0.25	-1.800
๑๙. การเห็นวกลกลางคืน	3.85	4.30	0.20	-2.250*
๒๐. การที่พระพุทธรูปศาสนาอื่นให้ "คนแปลก เห็นที่สิ่งของคน" นั้นเป็นการสอนได้ คนเห็นแก่ตัว	3.65	3.90	0.306	-0.816
๒๑. การให้พระภิกษุสงฆ์เป็นสิ่งที่ควรจำเป็น ปกติวิสัย	4.20	4.20	0.246	0.00
๒๒. การล่าสัตว์เป็นนารี	3.20	4.00	0.29	-2.758**
๒๓. การคนคนตัวเป็นนารี	3.95	4.00	0.29	-1.724
๒๔. การทำบุญถือบวช เป็นสิ่งควรทำ	4.25	3.95	0.19	1.578
๒๕. การพูดเท็จ	4.00	3.80	0.25	0.800
๒๖. การ เวียนเทียนในวันสำคัญทางศาสนา ควรจะมีหรือไม่	4.35	4.30	0.20	0.250
๒๗. คนเราไม่ควรทำบาป เพราะเห็นแก่กิน	3.05	3.15	0.27	-0.370

ตารางที่ ๑๓. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ข.		SE ($X_1 - X_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๒๘. คำใบ้ภาพกล่าวว่า "ให้บุตรแก่ท่าน ผู้ถนัดถึงตัว"	4.15	4.10	0.24	0.208
๒๙. ทุกคนที่เที่ยงเพื่อนกันควรวีโชนสิ่งของกัน และกัน	3.90	3.90	0.26	0.000
๓๐. การอุปสมบท (การบวช) เป็นสิ่งจำเป็น สำหรับผู้ชาย	4.20	4.20	0.21	0.0
๓๑. การช่วยเหลือซึ่งกันและกันจากกำลังและ โชติเดชจะทำให้สำเร็จนั้น จักว่าเป็นการ ทำดีอย่างหนึ่ง	4.35	4.20	0.116	1.293
๓๒. หลักธรรมของศาสนาเป็นสิ่งที่อบรม จิตใจให้ใสสะอาด	3.90	4.20	0.30	-1.00
๓๓. หลักธรรมของศาสนาแม้ยังสามารถทำให้ คนเรารู้จักในความรู้ให้ถูกต้องก็ช่วย	3.95	4.15	0.195	-1.025
๓๔. การมีเมตตา กรุณาต่อเด็กชอนาน	3.90	3.80	0.338	0.295

ตารางที่ ๑๑. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๓๕. การนวิจาทนวิทย์ สิ่งของเพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	4.20	4.25	0.214	-0.233
๓๖. ผู้เป็นศิษย์ควรเคารพครูอาจารย์	4.55	4.70	0.134	-1.119
๓๗. การ ดักขโมย	4.40	4.35	0.219	0.228
๓๘. ความเรื่อพิงกันนั้นยอมก่อให้เกิดประโยชน์สมบูรณ์แก่ตนเองอย่างถึง	4.00	3.65	0.20	1.732
๓๙. คงทนึ้กับพระพุทธรูปที่สาขาทวารเพื่อพระพุทธรูป	3.95	4.45	0.24	-2.083
๔๐. ทุกคนที่เบ็นเพื่อนกัน ควรทำสนเสมอกันไมยกตนข่มพาน	4.20	3.85	0.154	2.272*
๔๑. การมีเมตตากรุณาต่อคนพิการ	4.25	4.55	0.160	-1.875
๔๒. ผู้เป็นบุตรควรรักษาคือเสียงของบิดามารดา	4.60	4.75	0.144	-1.041
๔๓. การฆ่าสัตว์เสียง	3.35	4.05	0.218	-3.211**

ตารางที่ ๑๓. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม		SE ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t
	ชาย $\bar{x}_1$	หญิง $\bar{x}_2$		
๔๔. พระพุทธเจ้าสอนเราตามความเป็นจริง	4.00	4.05	0.202	-0.247
๔๕. คนที่เชื่อถือพระพุทธเจ้า และปฏิบัติตามคำสอนของทางจักว เป็นคนดีทุกคน	3.30	3.55	0.350	-0.714
๔๖. ผู้เป็นบุตรควรควรแสดงความเคารพทำงาน	4.40	4.50	0.170	-0.588
๔๗. การมีเมตตากรุณาต่อคนทั่วไป	3.90	3.80	0.018	5.555**
๔๘. การเพี้ยมผู้หญิงโศเภณี	4.15	4.70	0.255	-2.155*
๔๙. ผู้เป็นศิษย์ควรเชื่อฟังครูอาจารย์ทุกอย่าง	3.45	3.80	0.254	-1.377
๕๐. การบริจาคทรัพย์สินสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภพชะภัย เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม	4.30	4.60	0.164	-1.829
๕๑. ทุกคนที่เป็นเพื่อนกับไม่ควรมกตลงกล่าวให้คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงเพื่อย้ายร้ายซึ่งกันและกัน	4.30	3.85	0.395	-1.139
๕๒. ผู้เป็นศิษย์ควรเชื่อครูอาจารย์ในสิ่งที่มีเหตุผล	4.50	4.55	0.186	-0.268

ตารางที่ ๑๓. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก.		SE ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t
	ชาย $\bar{x}_1$	หญิง $\bar{x}_2$		
๕๓. การมีเนตทาทรูมาต่อสตรีและภรรยา	4.05	4.10	0.176	-0.284
๕๔. การเป็นอนุภรรยา	3.55	4.05	0.221	-2.262***
๕๕. การมีอนุภรรยา	3.40	4.20	0.097	-8.247***
๕๖. การนอกใจภรรยา	4.00	4.60	0.176	-3.409***
๕๗. อนาคตอันอยู่เคียงข้างภรรยาของเรา	3.85	4.05	0.208	-0.961
๕๘. การนอกใจสามี	4.10	4.55	0.214	-2.102***
๕๙. การระลึกชาติ เป็นเรื่องที่เกิดได้จริง	2.70	2.55	0.305	0.495
๖๐. เราควรช่วยตัวเองก่อนแล้วจึงช่วยคนอื่น	3.75	3.85	0.224	-0.446
๖๑. คนเราที่เชื่อว่าชาติโลกี ชาติชั่วไว้ชั่ว นั้น เรียกว่า เขาเคียดกรรม หรือ เคียดตนเอง	3.15	3.30	0.202	-0.742
๖๒. ลูกที่ทำให้อุปการะไม่สบายใจ (เคียดกรรม) เป็นขาน	4.10	3.75	0.022	15.909***
๖๓. เด็กถือกรรม เว้นทั้งบิดามารดา				

ตารางที่ ๖๓. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม พ.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๖๔. ผู้เป็นบุตรควรทำบุญให้ส่วนบุญทุกคน ให้มีตามราคาเมื่อถวายดวงชัยไปแล้ว	4.60	4.75	0.16	-0.937
๖๕. เด็กที่ควรเลี้ยงทั้งครูอาจารย์	4.05	4.30	0.205	-1.219
๖๖. เด็กที่เชื่อฟังบิดามารดาในความจริงเป็น คนว่านอนสอนง่าย	4.05	4.20	0.281	-0.533
๖๗. ผู้เป็นศิษย์ควรเรียนที่โรงเรียนการโดย ความเคารพ	4.20	3.90	0.306	0.980
๖๘. เด็กที่ควรมีสัมมาคารวะ ถิรียมารยาท สุภาพ สุขจาใจเกาะแก่ง	4.40	3.80	0.145	4.137**
๖๙. ผู้เป็นบุตรควรอุทิศการะ เลี้ยงบิดามารดา มารดา เพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณท่าน	4.55	4.70	0.148	1.013
๗๐. เด็กที่ควรศึกษาหาวิชาความรู้ไว้	4.40	4.40	0.151	0.00
๗๑. คนที่เชื่อฟังบิดามารดานั้นต่อไปเขาจะ ได้เป็นคนดี	4.00	4.20	0.227	-0.881

ตารางที่ ๑๓. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก.		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	ชาย $\bar{X}_1$	หญิง $\bar{X}_2$		
๑๖. ผู้เป็นบุตรควรประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างใจของบิดามารดา	4.20	4.45	0.186	-1.344
๑๗. ผู้เป็นบุตรควรช่วยเหลือบิดามารดา	4.05	4.25	0.25	0.200
๑๘. ผู้ที่หวังความเจริญแก่ครอบครัวเป็นผู้ปกครองบิดา มารดา ครูอาจารย์	4.30	4.25	0.25	0.200
๑๙. การมีเมตตาคุณนาคอัสถ์ดี	4.25	3.80	0.35	1.285
๒๐. ถึงขนาดไปช่วยทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้	3.85	3.75	0.25	0.400
๒๑. ซากศพนั้นไม่จริง	2.90	2.75	0.52	0.288

หมายเหตุ : *** $P < .01$

ตารางที่ ๑๓. จะเห็นว่ากรเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อความเกี่ยวกับความเชื่อต่อพุทธศาสนาของนักเรียน "กลุ่ม ข." ระหว่าง ชาย กับ หญิง ปรากฏว่า เมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชาย กับ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหญิง แต่ละเพศใน "กลุ่ม ข." นี้ มาทดสอบหา χ^2 ผลปรากฏว่า

๑. คะแนนเฉลี่ยของคำถามข้อ ๑๓, ๒๓, ๔๓, ๔๗, ๔๘, ๕๕, ๕๖, ๕๘, ๖๖ และข้อที่ ๖๘ คะแนนเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อของคะแนนนักเรียนชาย กับ ของคะแนนนักเรียนหญิงในกลุ่มเดียวกัน นี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

๒. คะแนนเฉลี่ยของคำถามข้อ ๑๙, ๔๐, และข้อที่ ๔๘ คะแนนเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อของนักเรียนชาย กับของคะแนนนักเรียนหญิง ในกลุ่มเดียวกันนี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .๐๕

จาก ๑, ๒ ผลคงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. นี้ มีความเชื่อที่ศรัทธาต่อพุทธศาสนา มากกว่า นักเรียนชายในกลุ่มเดียวกัน ในข้อความเหล่านั้น

ตารางที่ ๑๘. การเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อความต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อต่อ
คุณลักษณะของนักศึกษา "ชาย" ระหว่างกลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข.

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย		SD ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$		
๑. เด็ก ๆ จึงมีความเชื่อมั่นในกรรม ถึงขนาดว่า "สำคัญได้ก็ ทำตัวโง่ตัว" โง่ตัว"	4.50	4.25	0.215	1.162
๒. กรรม คือ การกระทำของตนเอง	4.25	4.05	0.234	0.854
๓. การกระทำและการพูดหัดและไม่นั้น ยอม เนื่องจากเข้าใจ เป็นสิ่งสำคัญ	4.10	3.90	0.303	0.660
๔. เด็กไทยกรรมมีระบุดุทธศาสนาประจำใจ ทุกคน	4.05	4.05	0.281	0.00
๕. การไม่เลี้ยงดูบิดามารดาเป็นบาป อย่างยิ่ง	4.80	4.30	0.274	1.824
๖. ความเกียจคร้านการทำงาน	4.25	4.25	0.398	0.00
๗. การเล่นการพนัน	4.55	4.15	0.240	1.666
๘. หลักคิดที่จะทำให้คนดี คือ ขอบนั้น ของอาศัยหลักความจริง คือ หลักกรรม ของศาสนา	4.15	3.75	0.322	1.242

ตารางที่ ๑๔. (ต่อ)

ค่าจาก	ราย		SE ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{x}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{x}_2$		
๙. มีบางคนกล่าวว่า เมืองไทยไม่เจริญก้าวหน้าก็เพราะพระพุทธศาสนาสอนให้คนถือสันนิบาตเป็นการสอนให้คนเกียจคร้าน	4.55	3.95	0.120	5.00***
๑๐. การมีเมตตากรุณาต่อสัตว์ร้าย	3.40	3.10	0.265	1.132
๑๑. ขาดทั้ง ความดี	4.10	3.90	0.294	0.680
๑๒. สามีต้องอดทน	3.25	2.55	0.318	2.201*
๑๓. ศาสนาที่สอนไว้	3.45	2.95	0.373	1.340
๑๔. คนที่ทำความดีก็ยอมใจร้ายเมื่อไม่	3.70	3.35	0.270	1.258
๑๕. การขาด	4.70	4.45	0.243	1.028
๑๖. บุญและบาปไม่มีในโลกนี้	3.85	3.70	0.237	0.632
๑๗. ความดีหรือความชั่วเกิดจากตัวเราเองทั้งสิ้น	4.30	3.95	0.266	1.304
๑๘. คนเขินยอมหาทรัพย์ได้	4.00	4.05	0.243	-0.205

ตารางที่ ๑๔. (ต่อ)

คำถาม	ค่าเฉลี่ย		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$		
๑๘. การได้ยวท่างกิน	4.20	3.85	0.274	1.277
๑๙. การที่พระพุทธรูปศาสนาสอนให้ "กมแล เป็นที่สิ่งของคน" นั้นเป็นการสอนให้ คนเห็นแก่ตัว	4.25	3.65	0.290	2.068
๒๐. การไหว้ระกอนนอนเป็นสิ่งควรทำ เป็นปกติวิสัย	4.50	4.20	0.243	1.234
๒๑. การฆ่าสัตว์เป็นบาป	3.85	3.20	0.363	1.790
๒๒. การคบคนชั่วเป็นมิตร	4.55	3.95	0.262	2.290
๒๓. การทำบุญอุทิศบาป เป็นสิ่งควรทำ	4.55	4.25	0.77	1.694
๒๔. การพูดเท็จ	4.20	4.00	0.278	0.719
๒๕. การเวียนเทียนในวันสำคัญทาง ศาสนาควรจะมีคชไป	4.30	4.35	0.237	0.210
๒๖. คนเราไม่ควรฆ่าบาปเพราะเห็นแก่ตัว	3.35	3.05	0.278	1.079

ตารางที่ ๑๔. (ต่อ)

คำถาม	ชาย กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	ชาย กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$	SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
๒๘. ค่าโบราณคดีว่า "ให้ทุกคนยกย่อง ทุกคนในสังคม"	4.30	4.15	0.259	0.579
๒๙. ทุกคนที่นิยมเพื่อนกับการให้โทษของ กันและกัน	4.25	3.95	0.284	2.112*
๓๐. การอุปสมบท (การบวช) เป็นสิ่งจำเป็น สำหรับผู้ชาย	4.20	4.20	0.255	0.000
๓๑. การช่วยเหลือซึ่งกันและกันจากกำลัง และโอกาสเท่าที่จะทำได้ นับ จักว่าเป็น การห้าตัวอย่างยิ่ง	4.65	4.35	0.164	1.829
๓๒. หลักธรรมของศาสนาเป็นสิ่งที่อบรม จิตใจให้สะอาด	4.60	3.90	0.297	2.356*
๓๓. หลักธรรมของศาสนานั้นยังสามารถทำให้ ให้คนเรารู้จักใช้ความรู้ให้ถูกต้องอีกด้วย	4.30	3.90	0.240	1.458
๓๔. การมีเมตตากรุณาต่อเด็กขอทาน	4.00	3.90	0.294	0.340

ตารางที่ ๑๘. (ต่อ)

ลำดับ	คำถาม	ค่า		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
		กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$		
๓๕.	การบริจาคทรัพย์สิน สิ่งของ เพื่อช่วย เหลือเพื่อนมนุษย์	4.55	4.20	0.158	2.215
๓๖.	ผู้เป็นศิษย์ควรเคารพครูอาจารย์	4.80	4.55	0.056	4.464***
๓๗.	การสักข โขย	4.75	4.40	0.097	3.608***
๓๘.	ความเชื่อฟังกันนั้นบ่มก่อให้เกิด ประโยชน์สมบูรณ์แก่ตนเองอย่างยิ่ง	3.95	4.00	0.212	0.235
๓๙.	คนที่มีถือพระพุทธรูปศาสนาควร เชื่อ พระพุทธรูป	4.35	3.95	0.171	2.339*
๔๐.	ทุกคนที่เป็นเพื่อนกัน ควรทำตนเสมอ กันไม่ยกตนข่มท่าน	4.65	4.20	0.215	2.093*
๔๑.	การมีเมตตา กรุณาต่อคนพิการ	4.70	4.25	0.158	3.164***
๔๒.	ผู้เป็นบุตรควรรักษาชื่อเสียงของ บิดามารดา	4.95	4.60	0.044	7.954***
๔๓.	การฆ่าสัตว์ เลี้ยง	4.25	3.35	0.208	4.326***

ตารางที่ ๑๔. (ต่อ)

คำถาม	ชาย กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	ชาย กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$	SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
๔๔. พระพุทธเจ้าสอนเราความเป็นจริง	4.75	4.00	0.091	8.241***
๔๕. คนที่เชื่อถือพระพุทธเจ้า และมีปฏิบัติ ตามคำสั่งสอนของท่านจักว่าเป็นคนดีทุกคน	4.20	3.30	0.272	3.308**
๔๖. ผู้เป็นพุทธศรัทธามีความฉลาดทำงาน	4.75	4.40	0.054	6.481
๔๗. การมีเมตตาธรรมมาต่อคนทั่วไป	4.44	3.90	0.079	6.835**
๔๘. การเที่ยวผู้หญิงโสเภณี	4.50	4.15	0.265	1.320
๔๙. ผู้เป็นศิษย์ควร เชื่อฟังครูอาจารย์ ทุกอย่าง	3.85	3.45	0.139	2.877**
๕๐. การบริจาคทรัพย์สินซึ่งของเสียของ เหลืออยู่ประสพสารพัดภัย เจ็บ ไข้ใหม่ นำพา	4.65	4.30	0.133	2.631**
๕๑. ทุกคนที่เป็นเพื่อนกันไม่ควรแกงกล้าว ให้กรากเคลื่อนจากความเป็นจริง เพื่อ ป้ายร้ายซึ่งกันและกัน	4.60	4.30	0.164	1.829

ตารางที่ ๑๘. (ต่อ)

คำถาม	ชาย		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$		
๔๒. ผู้เป็นศิษย์ควรเชื่อถือครูอาจารย์ในสิ่งที่มีเหตุผล	4.70	4.50	0.088	2.272*
๔๓. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานและสมรส	4.50	4.05	0.079	5.696***
๔๔. การเป็นอนุภรรยา	3.65	3.35	0.233	0.429
๔๕. การมีอนุภรรยา	4.00	3.40	0.322	1.863
๔๖. ลามอนอกใจภรรยา	4.45	4.00	0.148	3.040***
๔๗. อนาคตขึ้นอยู่กับการกระทำของเรา	4.60	3.85	0.104	7.211***
๔๘. การนอกใจสามี	4.40	4.10	0.192	1.562
๔๙. การระลึกชาติ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง	3.05	2.70	0.212	1.650
๕๐. เราควรช่วยตัวเองก่อนแล้วจึงช่วยคนอื่น	3.80	3.75	0.212	0.235
๕๑. คนเราไม่เชื่อว่าฟ้าดี ทำตัวไร้อ้วนนับเรียกว่า เขาเลือกกรรม หรือเลือกตนเอง	3.70	3.15	0.145	3.793***

ตารางที่ ๖๔. (ต่อ)

คำถาม	ชาย		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$		
๖๓. ลูกพี่พี่ทำให้พ่อแม่ไม่สบายใจ (เกือบทุกวัน) เป็นปกติ	4.00	4.10	0.328	0.304
๖๓. เด็กดีควรเชื่อฟังบิดามารดา	4.75	4.45	0.173	1.734
๖๔. ผู้เป็นบุตรควรทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ บิดามารดาเมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว	4.75	4.60	0.066	2.272*
๖๕. เด็กดีควรเชื่อฟังครูอาจารย์	4.50	4.05	0.110	4.090***
๖๖. เด็กที่เชื่อฟังบิดามารดาที่ใจดีว่าเป็น คนง่ายสอนง่าย	4.10	4.05	0.164	0.304
๖๗. ผู้เป็นศิษย์ควรเรียนศิลปะวิชาการ โดยความเคารพ	4.40	4.20	0.205	0.975
๖๘. เด็กดีควรมีสัมมาคารวะ กิริยามารยาท สุภาพ พูดจาไพเราะน่าฟัง	4.70	4.40	0.085	3.529***
๖๘. ผู้เป็นบุตรควรอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา เพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณท่าน	4.35	4.55	0.376	-0.531
๗๐. เด็กดีควรศึกษาหาวิชาความรู้ไว้	4.55	4.40	0.075	2.000

ตารางที่ ๑๘. (ต่อ)

คำถาม	ค่าเฉลี่ย		SE ($x_1 - x_2$)	t
	กลุ่ม ก. x_1	กลุ่ม ข. x_2		
๑๖. คนที่เชื่อฟังมีคามารถานั่นคือไปเขา จะได้เป็นคนที่	4.40	4.00	0.202	1.980
๑๗. ผู้เป็นบุตรของพระฤทธิมนโให้เป็นที่ ใจวางใจของบิดามารดา	4.70	4.20	0.183	2.732***
๑๘. ผู้เป็นศิษย์ควรช่วยเหลือนับถือครู อาจารย์ในทุกโอกาส	4.35	4.05	0.208	1.442
๑๙. ผู้ที่อ้างความเจริญแก่คนถาวรเพื่อ ผู้ปกครอง บิดา มารดา ครูอาจารย์	4.55	4.30	0.132	1.893
๒๐. การมีเมตตากรุณาต่อสัตว์เลี้ยง	4.40	4.25	0.227	0.660
๒๑. ถึงทำบาปไว้มาก ว่าจะอุทิศรางวัลให้ได้	4.05	3.85	0.227	0.881
๒๒. ขาดินน้ำขี้มีจริง	2.75	2.90	0.360	-0.416

หมายเหตุ :   *** P < .01
                      **P < .02
                      *P < .05

ตารางที่ ๑๘. การเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อความเกี่ยวกับความเชื่อต่อพุทธศาสนา ของนักเรียนชาย ระหว่าง กลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข. ปรากฏว่า เมื่อ นำคะแนนของนักเรียนชายแต่ละกลุ่มนี้ มาทดสอบหาค่า t ผลปรากฏว่า

๑. คะแนนเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อ ข้อที่ ๘, ๓๖, ๓๗, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๕๓, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙ และข้อที่ ๗๒ ของคะแนนนักเรียนชาย ในแต่ละกลุ่มนี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .๐๑

๒. คะแนนเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อที่ ๕๐ ของคะแนนนักเรียนชายในแต่ละกลุ่มนี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .๐๕

๓. คะแนนเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อที่ ๑๒, ๒๔, ๓๒, ๓๕, ๓๘, ๔๐, ๕๖ และ ๖๔ ของคะแนนนักเรียนชายในแต่ละกลุ่มนี้ มีความแตกต่างกันบางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

จาก ๑., ๒. และ ๓. แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชายในกลุ่ม ก. นี้มีความเชื่อต่อพุทธศาสนา มากกว่า นักเรียนชายในกลุ่ม ข.

ตารางที่ ๑๕. การเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อคำถามต่าง ๆ เกี่ยวกับ "ความเชื่อต่อวิทยาศาสตร์" ของนักเรียน "หญิง" ระหว่าง กลุ่ม ก. กับกลุ่ม ข.

คำถาม	หญิง		SE ($x_1 - x_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{x}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{x}_2$		
๑. เด็ก ๆ จงมีความเชื่อมั่นในกรรม ถึงคำกล่าวที่ว่า "ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว"	4.45	4.20	0.252	0.992
๒. กรรม คือ การกระทำของตนเอง	4.40	3.90	0.189	2.380
๓. การกระทำและการพูดที่ดีและไม่ดีนั้น ย่อมเนื่องมาจากจิตใจเป็นสิ่งสำคัญ	3.60	4.00	0.293	-1.365
๔. เด็กไทยควรมีพระพุทธรูปประจำ ใจทุกคน	4.60	4.30	0.256	1.171
๕. การไม่เลี้ยงลูกบิณฑบาตนั้นเป็นบาป อย่างยิ่ง	5.00	4.50	0.133	3.759 ^{***}
๖. ความเกียจคร้านการทำงาน	4.55	4.00	0.202	2.722 ^{***}
๗. การเล่นการพนัน	4.90	4.55	0.129	2.713 ^{**}
๘. หลักคิดที่จะทำให้คิดดี คือ อดทน อดกลั้นต่อ อาศัยหลักความจริง คือ หลักกรรม ธรรมาสนา	4.15	4.05	0.260	0.384

ตารางที่ ๑๕. (ต่อ)

คำถาม	หญิง		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$		
๕. มีบางคนกล่าวว่า เมืองไทยไม่เจริญก้าวหน้าก็เพราะพระพุทธรูปศาสนาสอนให้คนถือสันโดษเป็นการสอนให้คนเกียจคร้าน	4.50	3.85	0.278	2.338*
๑๐. การมีเมตตาคุณาต่อสัตว์ร้าย	2.45	2.55	0.264	0.378
๑๑. ขาป คือ ความชั่ว	4.35	4.20	0.221	0.678
๑๒. หัวใจของตถนรก	3.70	3.55	0.227	0.660
๑๓. หัวใจชั้นสวรรค์	3.70	3.55	0.268	0.55๑
๑๔. คนที่ทำความดีก็ยอมไถ่รับผลที่เสมอไป	3.60	3.85	0.591	-0.423
๑๕. การฆ่าคน	4.90	4.25	0.116	5.603***
๑๖. บุญและบาปไม่มีในโลกนี้	4.35	3.55	0.252	-0.595
๑๗. ความดีหรือความชั่วเกิดจากตัวเราเองทั้งสิ้น	4.55	3.75	0.256	3.125***
๑๘. คนชยันยอมหาทรัพย์ได้	4.55	4.50	0.234	-0.213

ตารางที่ ๑๕. (ตย)

คำถาม	หญิง		SE ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{X}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{X}_2$		
๑๙. การเที่ยวกลางคืน	4.80	4.30	0.246	2.032*
๒๐. การที่พระพุทธรูปศาสนาสอนให้ เป็นที่พึ่งของตย" นั้นเป็นการสอนให้ คนเห็นแก่ตัว	4.45	3.90	0.275	2.000
๒๑. การไหว้พระก่อนนอนเป็นสิ่งควรทำ เบียดปกติวิสัย	4.65	4.20	0.275	1.636
๒๒. การฆ่าสัตว์เป็นบาป	4.25	4.00	0.271	0.922
๒๓. การคบคนชั่วเป็นมิตร	4.75	4.00	0.196	3.826***
๒๔. การทำบุญสัจกายกรรมเป็นสิ่งควรทำ	4.85	3.95	0.167	5.389***
๒๕. การพูดเท็จ	4.65	3.80	0.439	1.936
๒๖. การเวียนเทียนในวันสำคัญทางศาสนา ควรจะมีต่อไป	4.70	4.30	0.192	2.083*
๒๗. คนเราไม่ควรทำบาปเพราะเห็นแก่ตัว	3.45	3.15	0.319	0.940
๒๘. คำโบราณกล่าวว่า "ไปทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว"	4.35	4.10	1.238	0.143

ตารางที่ ๑๔. (ต่อ)

คำถาม	หญิง		SE ($x_1 - x_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{x}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{x}_2$		
๒๘. ทุกคนที่เป็นเพื่อนกันควรวีทัศน์สิ่งของ กันและกัน	4.45	3.90	0.176	3.125***
๓๐. การอุปสมบท (การบวช) เป็นสิ่ง จำเป็นสำหรับผู้ชาย	4.55	4.20	0.199	1.758
๓๑. การช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามกำลัง และโอกาสเท่าที่จะทำได้นั้น จักว่าเป็น การทำความดีอย่างหนึ่ง	4.70	4.20	0.132	3.787***
๓๒. หลักธรรมของศาสนาชั้นเป็นสิ่งอบรม จิตใจให้ใสสะอาด	4.75	4.20	0.170	3.235***
๓๓. หลักธรรมของศาสนาชั้นยังสามารถ ทำให้คนเรารู้จักใช้ความรู้ให้ถูกต้อง อีกด้วย	4.50	4.15	0.196	1.785
๓๔. การมีเบาะตากแดดคือเด็กชอหวาน	4.40	3.80	0.297	2.020
๓๕. การบริจาคทรัพย์ สิ่งของเพื่อช่วยเหลือ เพื่อนมนุษย์	4.75	4.25	0.208	2.403*

ตารางที่ ๑๘. (ต่อ)

คำถาม	หญิง		SE ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{x}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{x}_2$		
๓๖. ผู้เป็นศิษย์ควรเคารพครูอาจารย์	5.00	4.70	0.098	3.061**
๓๗. การลักขโมย	4.45	4.35	0.287	0.348
๓๘. ความเชื่อฟังกันมี ขอบกัให้เกิด ประโยชน์สมบูรณ์แก่ตนเองอย่างยิ่ง	4.25	3.65	0.202	2.967**
๓๙. คนที่ไม่มีดีพระสุทนต์สาธนาควรเฝ้า พระสุทนต์เจ้า	4.25	4.45	0.275	0.727
๔๐. บุคคลที่มีชื่อเสียงด้วยกัน ควรช่วยเหลือกัน ไม่ยอภพจนาน	4.60	3.85	0.195	3.846**
๔๑. การเมตตาภรรยาต่อคนพิการ	4.70	4.55	0.161	0.931
๔๒. ผู้เป็นบุตรควรรักษาชื่อเสียงวงศ์บิดา มารดา	4.95	4.75	0.107	1.869
๔๓. การมาตีตัวเลี้ยง	4.00	4.05	0.300	-0.166
๔๔. พระสุทนต์เจ้าสอนเราตามความเป็น จริง	4.30	4.05	0.218	1.146

ตารางที่ ๑๕. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก. $\bar{x}_1$	กลุ่ม ข. หญิง $\bar{x}_2$	SE $(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)$	t
๔๕. คนที่เชื่อถือพระพุทธรูปเจ้า และปฏิบัติ ตามคำสอนของท่านเจ้าว่าเป็นคนดีทุกคน	4.25	3.55	0.287	2.439
๔๖. ผู้เป็นบุตรควรช่วยบิดามารดาทำงาน	4.75	4.50	0.177	1.412
๔๗. การมีเบตตากรุณาต่อคนทั่วไป	4.25	3.80	0.255	1.764
๔๘. การเที่ยวดูหนังโลโก้	4.85	4.70	0.161	0.931
๔๙. ผู้เป็นศิษย์ควรเฝ้าครูอาจารย์ทุก อย่าง	4.05	3.80	0.328	0.762
๕๐. การบริจาคทรัพย์สินของพ่อแม่หรือ ผู้ประสพภรรยา เจน ไผ่โหม่น นำถวาย	4.85	4.60	0.135	1.851
๕๑. ทุกคนที่เป็นเพื่อนกับไม้วรรณกลาง ใน โทศนาคเคลื่อนจากความเห็นจริง เพื่อ ป้ายร้ายซึ่งกันและกัน	4.70	3.85	0.388	2.191
๕๒. ผู้เป็นศิษย์ควรเฝ้าครูอาจารย์ในสิ่งที่ มีเหตุผล	4.75	4.55	0.176	1.136

ตารางที่ ๑๕. (ต่อ)

คำถาม	หญิง		SE ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$)	t
	กลุ่ม ก. $\bar{x}_1$	กลุ่ม ข. $\bar{x}_2$		
๕๓. การมีเมตตา กรุณาต่อสัตว์และคนตรา	4.55	4.10	0.202	2.227*
๕๔. การเป็นอนุภรรยา	4.75	4.05	0.227	3.084***
๕๕. การเป็นภรรยา	4.75	4.20	0.24	2.291**
๕๖. การนอกใจภรรยา	4.65	4.60	0.16	0.312
๕๗. อนาคตอันอยู่กับการกระทำของเรา	4.75	4.05	0.22	3.184***
๕๘. การขอกิจสามี	4.70	4.55	0.18	0.833
๕๙. การระลึกชาติ เป็นเรื่องที่เกิดได้จริง	3.35	2.55	0.389	2.056*
๖๐. เราควรช่วยตัวเองก่อนแล้วจึงช่วย คนอื่น	3.85	3.85	0.278	0.00
๖๑. คนเราที่เชื่อว่าชาติใดดี ทำไว้ดีส่วนนั้น เปรียบว่าเขาเข้าร่วม หรือ เข้าร่วมเอง	3.75	3.30	0.25	1.800
๖๒. ผู้ที่ทำให้พ่อแม่ไม่สบายใจ (เด็กอ่อน) เป็นบาป	4.35	3.75	0.23	2.508**

ตารางที่ ๑๕. (ต่อ)

คำถาม	หญิง		SE ($X_1 - X_2$)	t
	กลุ่ม X_1	กลุ่ม X_2		
๖๓. เด็กที่ควร เรือซึ่งมีคามารคา	4.85	4.70	0.24	0.625
๖๔. ผู้เป็นบุตรควรทำบุญที่ส่วนกุศลให้ บิดามารดาเมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว	4.90	4.75	0.24	0.620
๖๕. เด็กที่ควร เต็มซึ่งครูอาจารย์	4.75	4.30	0.20	2.250*
๖๖. เด็กที่เชื่อฟังบิดามารดานั้นจัดว่าเป็น คนวางนอนสอนง่าย	4.65	4.20	0.25	1.800
๖๗. ผู้เป็นศิษย์ควรเรียนศิลปะวิชาการศึกษา โดยความเคารพ	4.40	3.90	0.097	5.154**
๖๘. เด็กที่ควรที่มีสัมมาคารวะ ก็ริยามารยาท สุภาพ หุคจะไปเราเท่านั้น	4.85	3.80	0.129	0.387
๖๘. ผู้เป็นบุตรควรอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดา เพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณท่าน	4.90	4.70	0.170	1.869
๗๐. เด็กที่ควรศึกษาหาวิชาความรู้ไว้	4.65	4.40	0.148	1.689
๗๑. คนที่เชื่อฟังบิดามารดานั้นคือไปเขาจะ ได้เป็นคนดี	4.55	4.20	0.237	1.476

ตารางที่ ๑๕ (ต่อ)

คำถาม	เฉลี่ย		ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t
	กลุ่ม ชาย	กลุ่ม หญิง		
๑๖ ผู้ไม่ชอบชมงานศิลปะที่ตนไม่เห็นค่า ใจกว้างใจแคบ ขาดค่า	4.80	4.45	0.45	2.415*
๑๗ ผู้ไม่เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นในกรณีจำเป็น ไม่ผูกใจแคบ	4.10	3.55	0.29	1.896
๑๘ ผู้ไม่กังวลใจเรื่องแก่แก่ควรใช้คนปกครอง มีลา มารดา ครูอาจารย์	4.60	4.25	0.215	1.627
๑๙ การมีแนวคิดการผูกพันต่อสัตว์เลี้ยง	4.50	3.80	0.316	2.521**
๒๐ ถึงแก่ภัยไว้มาก ฟุ้งเฟ้อแก่งแย่ง利害	4.35	3.75	0.56	1.071
๒๑ ขาดความรับผิดชอบ	3.45	2.75	0.600	1.166

ตารางที่ ๑๕ จะเห็นได้ว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับค่าความต่างคู่เกี่ยวกับความเชื่อ
กับคุณลักษณะของอัตวิสัย "หญิง" ระหว่าง กลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข. แสดงว่า เมื่อใช้วิธี
หาค่าเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อมติของอัตวิสัยหญิงแต่ละกลุ่มที่ มาตรา ระดับค่า ๕ แสดงค่า
(๑) ค่าเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อมติเกี่ยวกับข้อ ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕,
๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒, ๘๓, ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓, ๙๔, ๙๕, ๙๖, ๙๗, ๙๘, ๙๙, ๑๐๐

มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระดับ

(๒) คะแนนเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อที่เกี่ยวข้องกับข้อที่ ๙, ๒๒, และ ๓๕ ของคะแนนนักเรียนหญิง แต่ละกลุ่มนี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๒

(๓) คะแนนเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อที่เกี่ยวข้องกับข้อที่ ๔, ๑๔, ๒๒, ๓๕, ๕๓, ๖๕, และ ๗๒ ของคะแนนนักเรียนหญิงแต่ละกลุ่มนี้ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

จาก (๑), (๒) และ (๓) แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก มีความเชื่อต่อพุทธศาสนา มากกว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข

ตารางที่ ๑๖. ค่าสหสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนา ระหว่าง มารดา กับ นักเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่ม ก.		กลุ่ม ข.	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
มารดา	0.893*	0.853*	0.580*	0.773*

หมายเหตุ : $P < .01$

สำหรับความสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนาของนักเรียน กับ มารดา ของนักเรียน เมื่อนำคะแนนของนักเรียนและคะแนนของมารดาของนักเรียนแต่ละกลุ่ม มาหาค่า สัมประสิทธิ์แห่งสหสัมพันธ์ ผลปรากฏว่า

๑. ค่าสหสัมพันธ์ของกลุ่ม ก. ระหว่างนักเรียนชาย กับ มารดา และ นักเรียนหญิงกับ มารดา มีค่า ๐.๘๙๓ กับ ๐.๘๕๓ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า หรืออาจกล่าวได้ว่า ส่วนใหญ่ของแต่ละบุคคล (นักเรียน-มารดา) มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนาในลักษณะที่ตามกันอยู่ในระดับสูง

๒. ค่าสหสัมพันธ์ของกลุ่ม ข. ระหว่างนักเรียนชาย กับ มารดา และนักเรียนหญิง กับ มารดา มีค่า $r = 0.580$ กับ ๐.๗๗๓ ตามลำดับ อาจกล่าวได้ว่า ส่วนใหญ่ของแต่ละบุคคล (นักเรียนชาย กับ มารดาในกลุ่ม ข.) มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนาในลักษณะที่ตามกันอยู่ในระดับกลาง และส่วนใหญ่ของนักเรียนหญิง

ในกลุ่ม ข. กับมารดาของตนมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติที่ดีต่อพุทธศาสนาในลักษณะที่ดีต่อพุทธศาสนาในลักษณะที่วางกันอยู่ ในระดับสูง

สรุปได้ว่า นักเรียนทั้งชายและหญิงในกลุ่ม ก. ส่วนใหญ่ต่างก็มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนา กับมารดาของตน ในลักษณะที่คล้อยตามกัน และอยู่ในระดับสูง ดังนั้น นักเรียนทั้งหญิงและชาย ต่างก็มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนา กับมารดาของตน ไม่แตกต่างกันในกลุ่มเดียวกัน (กลุ่ม ก.)

ส่วนนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนา กับมารดาของตนต่างกัน คือ นักเรียนหญิงส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนากับมารดา ในลักษณะคล้อยตามกัน มากกว่านักเรียนชายส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนากับมารดา ในลักษณะตามกัน ในกลุ่มเดียวกัน (กลุ่ม ข.)

ตารางที่ ๑๗. ค่าสหสัมพันธ์ของคำถามต่าง ๆ แต่ละข้อเกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนา (จำนวน ๔๕ ข้อ) ระหว่าง มารคา กับ นักเรียน

คำถาม	มารคา กับ กลุ่ม ก.		มารคา กับ กลุ่ม ข.	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๑. พุทธศาสนาไม่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง	0.65	0.70	0.70	1.00*
๒. คำสอนทางพุทธศาสนา เป็นการสอนศีลธรรมที่ดีที่สุด	0.90*	0.925*	0.975*	0.925*
๓. ความเชื่อในพุทธศาสนาเกิดจากความโง่ของคน	0.90*	0.825	0.90*	0.88*
๔. พุทธศาสนา คือ บารักรักษาใจเท่านั้น	-0.325	1.00*	0.60	0.675
๕. พุทธศาสนาช่วยให้คนจิตใจว่างและเมื่อตายไปแล้วจะไปสู่สุคติ	0.95*	0.975*	0.15	0.88*
๖. ผู้ใดมีความร่าเริงในชีวิตของเขาแล้ว พุทธศาสนาย่อมไม่มีความจำเป็นอย่างแท้จริง	0.975*	0.675	1.00*	0.70
๗. พุทธศาสนา คือ สิ่งที่ขัดแย้งกัน กับวิทยาศาสตร์ และเหตุผล	0.70	0.60	0.80*	0.80

ตารางที่ ๑๓. (๒๑)

กิจกรรม	มาตรฐาน กย กลุ่ม ก.		มาตรฐาน กย กลุ่ม ข.	
	รวม	หญิง	รวม	หญิง
๘. พุทธศาสนาร่วมแก้ปัญหาและตีความ พระธรรมพระวินัยใจของภุมมีย์	0.825	0.925*	0.675	0.975*
๙. พุทธศาสนาร่วมแก้ไขความยุ่งเหยิงของ สังคมาโต้	0.88*	0.88*	0.725	1.00*
๑๐. พุทธศาสนาร่วมให้คนเกิดความอบอุ่นใจ พ้นจากความว่างเปล่าและโศกเศร้า	0.825	0.975*	1.00*	0.88*
๑๑. พุทธศาสนาร่วมแก้ใจได้	0.88*	0.88*	0.825	0.88*
๑๒. พุทธศาสนาในยุคอารยธรรมที่ก้าวหน้า มีจุดยืนที่มั่นคงของมรรยาธ และบัลลังก์ใจ ให้คนเชื่อถือโศกทาง	1.00*	0.90*	0.60	0.70
๑๓. พุทธศาสนาร่วมขุดขังความเห็นแก่ตัว ของบุคคลใด	0.90*	1.00*	0.525	0.88*
๑๔. พุทธศาสนาร่วมตีความพระธรรมพระวินัย ใจของภุมมีย์	0.90*	0.88*	0.825	0.925*

ตารางที่ ๑๗. (ต่อ)

คำกล่าว	มารดา กับ กลุ่ม ก. ชาย หญิง		มารดา กับ กลุ่ม ข. ชาย หญิง	
	๑๕. พุทธศาสนาไม่ใช่อะไรที่นอกเหนือไป จากอารยธรรมประเพณี	0.90*	0.90*	0.825
๑๖. พุทธศาสนาเกิดจากภวณายาที่อยู่ใน ความคิดของเข	0.975*	0.88*	0.725	0.975*
๑๗. การค้าเงินชีวิตที่มีหลักธรรมทางพุทธ- ศาสนายอมได้กับความนิยมยกย่อง	0.80	1.00*	0.925*	0.95*
๑๘. พุทธศาสนาไม่จำเป็นต้องมีอะไรมาก ไปกว่าเบ็ชเชรลที่ลอบออกมาจาก บรรพบุรุษสมัยโบราณ	0.80	0.90*	0.88*	0.825
๑๙. คนเราควรจะสามารถและกล้าหาญ ความจริงของหลักธรรมเกี่ยวกับ พุทธศาสนา เพื่อนำมาใช้ในการค้าเงิน ชีวิตของเรา	0.925*	0.90*	0.975*	0.88*
๒๐. พุทธศาสนาทำให้คนยึดถือความถูกต้อง ความจริง ความยุติธรรม และความดี	0.825	0.925*	1.00*	0.925*

ตารางที่ ๑๓. (ต่อ)

คำถาม	บรรดา กับ		บรรดา กับ	
	กลุ่ม ก. ชาย	กลุ่ม ข. หญิง	ชาย	หญิง
๒๑. คุณคาดหวังว่าเมื่อสำเร็จมัธยมศึกษาแล้ว นำไปสู่ความว่ามัธยมศึกษาที่เรียนมาได้ ตั้งนั้น มนุษย์จึงต้องมีคุณศาสนา	๐.60	-0.30 [*]	0.625	1.00 [*]
๒๒. มนุษย์ศาสนาเปรียบเสมือนยาเสพติด ที่ไร้โทษ	0.925 [*]	1.00 [*]	0.675	0.975 [*]
๒๓. มนุษย์ศาสนาทำให้คนอ่อนแอ	-0.175	1.00 [*]	0.88 [*]	0.90 [*]
๒๔. คนเราจำเป็นต้องเข้าไปใจต่อคุณศาสนา	0.90 [*]	0.80	1.00 [*]	0.90 [*]
๒๕. มนุษย์ศาสนาเป็นกลวิธีที่จะแสวงหา ประโยชน์สำหรับคนชั้นปกครองและไม่ เป็นประโยชน์ของคนธรรมดาสามัญ	0.925 [*]	0.90 [*]	0.70	0.475
๒๖. คนเราที่มีความจำเป็นจะต้องมีความเชื่อ ถือคุณศาสนา	0.90 [*]	0.975 [*]	1.00 [*]	0.90 [*]
๒๗. มนุษย์ศาสนามีลักษณะงมงายและรักงมงาย ให้เชื่อถือโศกทาง	0.925 [*]	0.90 [*]	0.70	1.00 [*]

ตารางที่ ๑๖. (ต่อ)

รายการ	มารดา		บิดา	
	กับ กลุ่ม ก. ชาย	กับ กลุ่ม ข. หญิง	กับ กลุ่ม ก. ชาย	กับ กลุ่ม ข. หญิง
๒๘. เป็นเด็กที่ต่างคนเป็นใจกล้าหาญ	0.925*	0.925*	0.525	0.975*
๒๙. ธรรมชาติเป็นเสียงมรดกที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษสมัยโบราณ	0.90*	0.675	0.825	0.725
๓๐. พระพุทธศาสนาช่วยแก้ไขความยุ่งเหยิงของสังคมและช่วยมนุษย์ถึงความเห็นแก่ตัวของบุคคลลงได้	0.88*	0.975*	0.725	0.90*
๓๑. พุทธศาสนาสร้างเสริมความรัก ความเมตตาในหมู่มนุษย์ที่ใจกรุณาไว้	0.825*	0.775	0.88*	0.88*
๓๒. ผู้ศรัทธาในพุทธศาสนาจะนับถือหรือไม่ก็ได้	0.90*	0.825	0.30	0.90*
๓๓. พุทธศาสนาเปรียบเสมือนยาแก้พิษที่ช่วยให้ผู้ซึ่งทำใจตนเขาไม่ตะเยอทะยานและปลดปล่อยความสับสน	1.00*	0.975*	0.825	0.975*
๓๔. พุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ถ่วงความเจริญก้าวหน้าของบุคคล	1.00*	0.975*	0.575	0.975*
๓๕. คำสอนทางพุทธศาสนาเป็นการสอน	0.925*	0.775	0.675	1.00*

ตารางที่ ๑๑. (ต่อ)

คำถาม	มาตรา กัณฑ์ กลุ่ม ก. ชาย หญิง		มาตรา กัณฑ์ กลุ่ม ข. ชาย หญิง	
	มีอารมณ์ที่รู้สึก ด้วยเหตุที่พระพุทธรูป- ศาสนาสร้างสรรค ความรัก ความ เมตตา ในมจรมนุษย์ที่มีใจกรุณา และนั่น พุทธศาสนาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่แท้จริง สำหรับมนุษย์ทั้งปวง			
๓๖. พระพุทธรูปศาสนาทำให้คนอ่อนแอ และ ลึกลับวางความเจริญก้าวหน้าของบุคคล	1.00*	0.925*	1.00*	0.80
๓๗. พุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ มนุษย์ที่มีความสูงส่งและสำคัญยิ่ง	0.925*	0.90*	0.725	1.00*
๓๘. คนเราจำเป็นจะต้องเข้าใจและมีความ เชื่อถือต่อพุทธศาสนา	0.675	0.80	0.825	0.88*
๓๙. พุทธศาสนาไม่จำเป็นอะไรมากกว่าการ ให้คนจริงใจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยเมื่อจากอยู่ใน ในความลำบาก	0.80	0.80	0.90*	0.70

ตารางที่ ๑๘. (ต่อ)

ข้อความ	พหุคูณ		พหุคูณ	
	ราย	หญิง	ชาย	หญิง
๔๐. พุทธศาสนาทำให้คนยึดถือความถูกต้อง ความจริง ความยุติธรรมและความดี ทั้งหมดยังเป็นคุณธรรมที่สำคัญยิ่งของมวล มนุษย	0.925*	1.00*	0.975*	0.975*
๔๑. คนเราอย่างน้อยที่สุดครั้งหนึ่งในชีวิต ควรจะใส่ใจศึกษาและค้นคว้าความจริง ของหลักการทางพุทธศาสนา เพื่อนำมา ใช้ประกอบการดำเนินชีวิตของเรา	1.00*	0.90*	0.525	0.88*
๔๒. พุทธศาสนาก่อให้เกิดความสุขสงบอย่าง แท้จริงในมวลมนุษย	0.825	0.90*	0.88*	0.975*
๔๓. ถ้าพุทธศาสนาสูญหายไปความเสื่อมเสีย ทางศีลธรรมก็จะเกิดขึ้นแก่พวกเรา ทั้งหลาย	0.725	0.90*	0.90*	0.975*
๔๔. พุทธศาสนาทำให้ชีวิตมนุษย์มีความหมาย ขึ้นและทำให้มนุษย์เข้าใจจุดหมายแห่ง การมีชีวิตของเราทั้งหลาย	1.00*	0.95*	0.656	0.975*

ตารางที่ ๑๖. (ต่อ)

ลำดับ	ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒	
	ก่อน โควิด-๑๙	หลัง	ก่อน โควิด-๑๙	หลัง
๔๕. พระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์ เราได้รักใคร่ความดีอย่างแท้จริง	๐.๘๒๕	๐.๙๒๕*	๐.๙๗๕*	๐.๙๗๕*

* ค่าเฉลี่ยอันดับ ๕ เทียบกับ "อันดับจิตศรัทธาของศาสนา" อยู่ในลักษณะที่ต่างกัน
และในระดับสูงมาก * $p < 0.05$

ตารางที่ ๑๑. การประเมินผลของสภาวะแต่ละข้อที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของ
ผู้เรียนของ โรงเรียน ชะวาง บั๊กเรียน กับ มารดาของนักเรียน (จากค่า
๑. บั๊กเรียนอยู่ในกลุ่ม ก. ส่วนใหญ่ของนักศึกษาดังนี้ มีชื่อเกี่ยวข้องกับ

มีผลสัมฤทธิ์ของค่าตาม ข้อข้อคำถามที่ ๑, ๓, ๕, ๖, ๘, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕,
๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘,
๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗,
๔๐, ๔๑, ๔๒ รวมจำนวน ๔๕ ข้อ (จากคำถามทั้งหมด ๕๕ ข้อ) กับมารดาของ
คน ในลักษณะตามนี้ อยู่ในระดับสูงมาก

๒. บั๊กเรียนสูงในกลุ่ม ก. ส่วนใหญ่ของนักเรียนหญิงแต่ละคนมีความ
สัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติของครูอาสาสมัคร มารดาของตน ในข้อคำถามที่ ๒, ๔, ๕, ๘,
๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕,
๒๖, ๒๗, ๒๘, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๖, ๓๗, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕ รวมจำนวน ๓๓
(จากคำถามทั้งหมด ๕๕ ข้อ) กับ มารดาของตน ในลักษณะตามนี้ อยู่ในระดับสูงมาก

๓. บั๊กเรียนสูงในกลุ่ม ข. ส่วนใหญ่ของนักเรียนชายแต่ละคนมีความ
สัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติของครูอาสาสมัคร มารดาของตน ในข้อคำถามเหล่านี้ คือ ๒,
๓, ๖, ๘, ๑๐, ๑๑, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๓, ๒๔, ๒๖, ๓๑, ๓๖, ๓๘, ๔๐, ๔๑,
๔๒ และ ๔๕ รวม ๑๕ ข้อ (จากคำถามทั้งหมด ๕๕ ข้อ) ในลักษณะตามนี้ อยู่ในระดับ

๔. บั๊กเรียนสูงในกลุ่ม ข. ส่วนใหญ่ของนักเรียนหญิงแต่ละคนมีความ
สัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติของครูอาสาสมัคร มารดาของตนในคำถามข้อที่ ๑, ๒, ๓, ๕, ๘,
๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗,
๒๘, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔ และ ๔๕
รวมจำนวน ๓๖ ข้อ (จากคำถามทั้งหมด ๕๕ ข้อ) ในลักษณะที่วางกัน อยู่ในระดับสูงมาก

การรวมรายการของสารวิเสาะที่ ๑๖-๑๙ ๓๑-๓๒ ๓๓-๓๔ ๓๕

๑. รายการของสารของวิเสาะที่ ๑๖-๑๙ และรายการของสารของวิเสาะที่ ๓๑-๓๒ เป็นสารางที่ ๑๓

๒. รายการของสารของสารวิเสาะที่ ๓๓-๓๕ เรื่อง ๓๓ เป็น สารของวิเสาะที่ ๒๓ และ ๒๔ สาราง ที่ ๑๓ สาราง ที่ ๑๔ เกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับ ๓๓ กับสารางที่ ๒๐ เกี่ยวกับทัศนคติที่ไม่ดี

๓. รายการของสารางวิเสาะที่ ๓๕-๓๘ เรื่อง ความเชื่อต่อพระศาสนา ออกเป็น ๒ สาราง คือ สารางที่ ๒๑ เกี่ยวกับความเชื่อในทางดี และสารางที่ ๒๒ เกี่ยวกับความเชื่อในทางที่ไม่ดี

๔. สารางวิเสาะที่ ๓๙ เรื่อง คำพิสัมพันธ์ของคำตามข้อต่าง ๆ เกี่ยวกับทัศนคติต่อพระศาสนา ระหว่าง มารดา กับ บิดาเรียน ออกเป็น ๒ สาราง คือ สารางที่ ๒๓ เกี่ยวกับ ทัศนคติที่ดี กับ สารางที่ ๒๔ เกี่ยวกับ ทัศนคติที่ไม่ดี

ตารางที่ ๑๘. การเปรียบเทียบความแตกต่าง เกี่ยวกับ "ความเชื่อและทัศนคติต่อ
พุทธศาสนา" ของนักเรียน ระหว่าง กลุ่ม และระหว่าง เพศ ในกลุ่ม
เดียวกัน

กลุ่มตัวอย่าง	ทัศนคติต่อ พุทธศาสนา (t)	ความเชื่อต่อ พุทธศาสนา (t)	P
กลุ่ม ก.	5.79 ^{***}	5.49 ^{***}	< .01
กลุ่ม ข.			
กลุ่ม ก. (ชาย)	-0.67	-2.58 ^{***}	< .01
กลุ่ม ก. (หญิง)			
กลุ่ม ข. (ชาย)	-0.49	-1.12	
กลุ่ม ข. (หญิง)			
กลุ่ม ก. (ชาย)	4.42 ^{***}	4.23 ^{***}	< .01
กลุ่ม ข. (ชาย)			
กลุ่ม ก. (หญิง)	5.02 ^{***}	5.55 ^{***}	< .01
กลุ่ม ข. (หญิง)			

ตารางที่ ๑๑. การเปรียบเทียบเรื่อง "ทัศนคติของผู้รณรงค์" ในลักษณะ "เห็นด้วย" ของโรงเรียน ระหว่าง กลุ่ม และ ระหว่างเพศใน กลุ่มเป้าหมาย

คำถาม	กลุ่ม ก (๘)	กลุ่ม ข (๒)	กลุ่ม ก (๑)	กลุ่ม ก (๒)
	กัม	กัม	กัม	กัม
	กลุ่ม ก (๒)	กลุ่ม ข (๒)	กลุ่ม ข (๒)	กลุ่ม ข (๒)
45. พระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่จะทำให้มนุษย์เราได้รับความสุขอย่างแท้จริง			2.846 ^{***}	2.846 ^{***}
13. พระพุทธศาสนาช่วยหยุดยั้งความเห็นแก่ตัวของบุคคลจริงได้				3.339 ^{***}
40. พระพุทธศาสนาทำให้คนยึดถือความถูกต้อง ความจริง ความยุติธรรม และความดี จึงนี้เป็นคุณธรรมที่สำคัญยิ่งของมนุษย์		-2.332 °		
20. บุคคลธรรมดาถ้าไม่ยึดถือความถูกต้อง ความจริง ความยุติธรรม และความดี				2.242 °
42. พระพุทธศาสนาช่วยให้เกิดความสุจริตอย่างแท้จริงในสังคมมนุษย์			2.311 °	2.311 °
2. คำสอนทางพระพุทธศาสนา เป็นการส่งเสริมธรรมที่ดีให้ลูก			2.013 °	

ภควายี ๑๑. (พ.)

คาถา	ภควายี ก (๑)	ภควายี ข (๒)	ภควายี ก (๓)	ภควายี ก (๔)
	กัม	กัม	กัม	กัม
	ภควายี ก (๑)	ภควายี ข (๒)	ภควายี ข (๓)	ภควายี ข (๔)
๑๐. บุพพสาสนาช่วยให้ขยับเลิกความ คลุ้มไถ่ หนีจากความว่างเปล่า และโศกเศร้า			2.553 ^๑	2.679 ^๑
๑๖. ฤๅเงาความระงับและค้นคว้าหา จริงของคฤหัสถ์เกี่ยวกับบุพ พพสาสนา เพื่อนำมาใช้ในการดำเนิน ชีวิตของเขา			2.648 ^๑	2.139 ^๑
๓๐. บุพพสาสนาช่วยแก้ไขความยุ่งเหยิง ของสังคมและช่วยหยุดยั้งความเหิน ห่างของบุคคลสองใจ			2.590 ^๑	
๓๖. จำสัจทางบุพพสาสนา เป็นถาวร ศีลธรรมที่สั่งสอน ภายใต้อำนาจ ของศาสนาสร้างสรรคความรัก ความ เมตตา ในวงชุมชนที่มีใจรวมเข้ากัน ฉะนั้น บุพพสาสนาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่แท้ จริง สำหรับมนุษย์ทั้งปวง				2.358 ^๑

ตารางที่ ๑๘. (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก (๑)	กลุ่ม ข (๒)	กลุ่ม ก (๑)	กลุ่ม ก (๑)
	กับ	กับ	กับ	กับ
	กลุ่ม ก (๑)	กลุ่ม ข (๑)	กลุ่ม ข (๑)	กลุ่ม ข (๑)
17. ค่าเงินในชีวิตหลังการ ทางพุทธศาสนา ย่อมได้รับความ นิยมยกย่อง			2.459 ^{***}	
14. พุทธศาสนาช่วยตีความกระวน กระวายใจของคนมนุษย์			2.734 ^{***}	
41. คนเราอย่างน้อยที่สุดครั้งหนึ่ง ในชีวิตควรจะเลิกศึกษา และค้นหา ความจริงของหลักการทาง พุทธศาสนา เพื่อนำมาใช้ในการ ดำเนินชีวิตของเรา			2.848 ^{***}	2.484 ^{***}

หมายเหตุ : ^{***} P < .01

^{**} P < .02

^{*} P < .05

การวางใจ ๒. จากเปรียบเทียบเรื่อง "สัตว์สี่เท้าพูดภาษา" ในวรรคที่ ๑ กับวรรคที่ ๒ หรือ ๒.๓๓ (ผู้เขียน) ของวัชโรทัย และเรื่องวางใจในวรรคที่ ๒ และ ๓

ลำดับ	ข้อความ	กลุ่ม ก (ก)	กลุ่ม ข (ข)	กลุ่ม ก (ก)	กลุ่ม ข (ข)
		กัณฑ์	กัณฑ์	กัณฑ์	กัณฑ์
		กลุ่ม ก (ก)	กลุ่ม ข (ข)	กลุ่ม ก (ก)	กลุ่ม ข (ข)
35.	ผู้ทรงศาสนาให้คนอ่อนแอ และ ทิ้งขว้างความเจริญก้าวหน้า ของบุคคล			2.415 ^{***}	2.415 ^{***}
3.	ความเชื่อในพระพุทธรูปศาสนา เกิดจากความโง่ของคน			2.449 ^{***}	
29.	พระพุทธรูปเป็นเพียงรูปปั้นที่ ควรเคารพกราบไหว้บูชาเหมือนโอร่า			2.663 ^{**}	2.671 ^{***}
16.	พระศาสนาเกิดจากภาษาที่อยู่ใน ในความคิดเห็นของคน			2.867 ^{***}	
13.	พระพุทธรูปศาสนาไม่ใช่สิ่งที่มีชีวิตไร ยากไปกว่าเป็นรูปปั้นที่ลอกมาจาก พระพุทธรูปของมัมโบร			3.613 ^{***}	3.719 ^{***}
27.	พระพุทธรูปศาสนาเป็นเพียงของมาย และชักจูงให้คนเชื่อถือโง่กลาง			3.247 ^{***}	

ตารางที่ ๕๐. (ต่อ)

รายการ	กลุ่ม ก (ก)	กลุ่ม ข (ข)	กลุ่ม ก (ก)	กลุ่ม ข (ข)
	กั๊	กั๊	กั๊	กั๊
	กลุ่ม ก (ก)	กลุ่ม ข (ข)	กลุ่ม ก (ก)	กลุ่ม ข (ข)
34. พระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ควรวาง ความเจริญก้าวหน้าของบุคคล			2.670 ^{***}	
6. ผู้ใดมีความราบรื่น ในชีวิตของเขา แล้ว พุทธศาสนายังไม่มีความจำเป็น เป็นอย่างแท้จริง			2.451 ^{***}	2.966 ^{***}
12. พระพุทธศาสนาในยุคอารยธรรมที่ ก้าวหน้าในปัจจุบันี้มีอิทธิพลระงมง่าย และชักจูงให้คนเชื่อโง่กลาง				2.241 ^{**}
23. พุทธศาสนาทำให้คนอ่อนแอ		2.027 [*]		4.077 ^{***}
4. พุทธศาสนาที่อยากรักษาใจเท่านั้น		-2.698 ^{***}		
22. พุทธศาสนาเปรียบเสมือนยาเสพติด ที่คนให้โทษ			2.123 ^{**}	2.670 ^{***}
32. พุทธศาสนานั้นเหมาะสมกับคนสูงอายุ แก่สำหรับคนหนุ่มสาวจะนับถือหรือไม่ก็ได้				3.167 ^{***}
25. พุทธศาสนาเป็นทวิซี้ที่จะแสวงหา ประโยชน์สำหรับจวบวันปกครอง และไม่มีประโยชน์ลบล้างกรรมความดี			2.607 ^{**}	

ตารางที่ ๓๑. (ต่อ)

กิจกรรม	กลุ่ม ก (ก)	กลุ่ม ข (ข)	กลุ่ม ก (ข)	กลุ่ม ก (ข)
	กัม	กัม	กัม	กัม
	กลุ่ม ก (ข)	กลุ่ม ข (ข)	กลุ่ม ข (ข)	กลุ่ม ข (ข)
15. พืชอุตสาหกรรมไม้โตเร็วชนิดอื่น นอกเหนือไปจากรubber ธรรมชาติ			2.717 ^{***}	
20. เกษตรกรที่ปลูกพืชสวนมาเป็นสิ่งการค้าหรือพาณิชย์				3.216 ^{***}

หมายเหตุ :
^{***} P < .01
^{**} P < .02
^{*} P < .05

ตารางที่ ๑๑. การเปรียบเทียบเรื่อง " ความปลอดภัยสาธารณะ " ในชั้นที่ ๑ (เรื่องด้วย
วิธี ๑ * กลุ่มที่ ๑ * ของได้เป็น ๑ ระหว่าง กลุ่ม ระหว่าง ๑) ในกลุ่ม
เดียวกัน

รายการ	กลุ่ม ก (๑)	กลุ่ม ข (๒)	กลุ่ม ก (๓)	กลุ่ม ก (๔)
	กับ กลุ่ม ก (๒)	กับ กลุ่ม ข (๓)	กับ กลุ่ม ข (๓)	กับ กลุ่ม ข (๓)
4. เด็กโหยงควมมีระชุงศาสนา ประจำใจทุกคน	-2.115 [*]			
5. การไม่เลี้ยงดูบิดามารดา เป็นบาปอย่างยิ่ง				3.759 ^{***}
10. ความมีเมตตาของชาว ลอสแอนเจลิส	4.318 [*]			
12. ฟ้าผ่าตกลงถนนรถ			2.201 [*]	
13. ฟ้าผ่าใส่สวรรค์		-5.607 ^{***}		
17. ความดีหรือความชั่วเกิดจาก ตัวเราเองทั้งสิ้น			3.125 ^{***}	3.125 ^{***}
18. คนชังยอมตายดีกว่า ยอมชัง	-2.045 [*]			
22. การฆ่าตัวเป็นบาป		-2.758 ^{***}		
24. การฆ่าผู้พิพากษาเป็นสิ่ง ควรทำ				5.389 ^{***}

ตารางที่ ๒๘. (ต่อ)

การวาง	กลุ่ม ก (ก)	กลุ่ม ข (ข)	กลุ่ม ก (ข)	กลุ่ม ก (ข)
	กัม	กัม	กัม	กัม
	กลุ่ม ก (ข)	กลุ่ม ข (ข)	กลุ่ม ก (ข)	กลุ่ม ข (ข)
39. คนที่มีข้อพระพุทธรูปศาสนาควรรู้ชื่อพระพุทธรูปเจ้า			2.339 ^a	
40. ทุกคนที่เห็นเหมือนกัน ควรพำทนเสมอถึงกับโยนยกพระพุทธรูป		2.272 ^c	2.093 [*]	3.846 ^{***}
41. การมีเมตตากรุณาต่อคนพิการ			3.164 ^{***}	
42. ผู้เป็นบุตรควรรักชาติเสียของบิดามารดา			7.954 ^{***}	
44. พระพุทธรูปเจ้าสอนเราจากเวลานเป็นจริง	2.368			8.241 ^{***}
45. คนที่เชื่อชื่อพระพุทธรูปเจ้า และปฏิบัติตามคำสอนของท่านจึงถือว่าเป็นคนดีทุกคน				3.308 ^{***}
46. ผู้เป็นบุตรควรช่วยบิดามารดาทำงาน				6.461 ^{***}

ตารางที่ ๒๑ (ต่อ)

คำถาม	กลุ่ม ก (ข)	กลุ่ม ข (ข)	กลุ่ม ก (ข)	กลุ่ม ก (ข)
	กับ	กับ	กับ	กับ
	กลุ่ม ก (ข)	กลุ่ม ข (ข)	กลุ่ม ข (ข)	กลุ่ม ข (ข)
26. การเว้นเงินในวัยสำคัญ ทางศาสนาควรจะมีต่อไป				2.083 [*]
29. ทุกคนที่เป็นเพื่อนกัน ควรให้ เงินสิ่งของกันและกัน			2.112 [*]	3.125 ^{***}
31. การช่วยเหลือซึ่งกันและ กันความกำลังจะโอกาสเสียที่จะ ทำได้นั้น จึงว่าเป็นการทำดีอย่างหนึ่ง				3.787 ^{***}
32. หลักธรรมของศาสนานั้นเป็นสิ่ง อบรมจิตใจให้ใสสะอาด			2.356 [*]	3.235 ^{***}
35. การบริจาคทรัพย์สินสิ่งของเพื่อช่วยเหลือ เพื่อนมนุษย์			2.215 [*]	2.403 [*]
36. ผู้เป็นศิษย์ควรเคารพครูอาจารย์			4.464 ^{***}	3.061 [*]
38. ความเชื่อซึ่งกันนั้น ย่อมก่อให้เกิด ประโยชน์สมบูรณ์แก่ตนเองอย่างยิ่ง				2.967 ^{***}

ตารางที่ ๒๖. (ต่อ)

กิจกรรม	กลุ่ม ก (ก)	กลุ่ม ก (ข)	กลุ่ม ก (ค)	กลุ่ม ก (ง)
	กัม	กัม	กัม	กัม
	กลุ่ม ก (ข)	กลุ่ม ข (ข)	กลุ่ม ก (ค)	กลุ่ม ข (ค)
47. การมีเขตการกระจายตัวไม่		5.555 ^{***}	6.835 ^{***}	
49. ผู้เป็นวิทยากรเรื่องสังคม อาจารย์ทุกอง			2.877 ^{**}	
50. การบริหารจัดการสิ่งของเพื่อ ขายให้ผู้บริโภคสาธารณะ แบบ โมโนม บำรุง			2.631	
52. ผู้เป็นวิทยากรเรื่องอาจารย์ ในสิ่งที่มีเหตุผล			2.272	
53. การมีเขตการกระจายตัวไม่ คนชรา			5.696 ^{***}	2.227 [*]
57. การจัดตั้งศูนย์บริการสุขภาพของ			7.211 ^{**}	3.181 ^{***}
59. การบริหารจัดการ เป็นเรื่องไม่เกิดใจจริง				2.056 ^{**}
61. การเข้าถึงบริการที่ดีกว่า เริ่มกว่า เขาเลือกกรม หรือเลือกตนเอง			3.793 ^{**}	

ตารางที่ ๑๖. (ต่อ)

ลำดับ	กลุ่ม ก (๓)	กลุ่ม ข (๓)	กลุ่ม ค (๓)	กลุ่ม ง (๓)
	กึ่ง	กึ่ง	กึ่ง	กึ่ง
	กลุ่ม ก (๓)	กลุ่ม ข (๓)	กลุ่ม ค (๓)	กลุ่ม ง (๓)
๖๒. รู้สึกว่าให้พ่อแม่ไม่สบายใจ (เด็กพร้อม) เหยียด		15.409 [*]		2.508 [*]
๖๔. ผู้เป็นบุตรควรทำหน้าที่ส่วน บุคคลให้บิดามารดาเป็นสถานตรงข้าม ไปแล้ว			2.272 [*]	2.250 [*]
๖๕. เด็กไม่ควรเลือกตั้งครูอาจารย์			4.090 [*]	
๖๖. เด็กไม่เลือกตั้งบิดามารดาเป็นจิวว่าเป็น คนวางตนเอง		-0.894 ^{***}		
๖๗. ผู้เป็นบิดามารดา เหยียดที่จะให้เวลา การไกลความเคารพ				5.154 ^{***}
๖๘. เด็กไม่ควรมีอำนาจการวาง กิริยา มารยาทมารดา บุตรจาไปเราอย่าตั้งใจ		4.137 ^{***}	3.529 ^{***}	
๗๒. ผู้เป็นบุตรควรประพฤติตนให้เป็นที่ วางใจของบิดามารดา			2.732 ^{***}	2.413 ^{***}
๗๕. การมีเบคทาภรรยาถือตัวเลี้ยง				2.531 [*]
หมายเหตุ :	*** P	.01		
	** P	.02		
	* P	.05		

๓. ๓.๑๓. การเปรียบเทียบ เรื่อง ๓ ความเชื่อต่อพุทธศาสนา * ในทัศนะที่
 * ไม่เห็นด้วย * (relative to it) ของภิกษุเณร ระหว่าง กลุ่ม
 และระหว่างเพศในภิกษุเณรดังนี้

ลำดับ	กลุ่ม ก (ช) กัม		กลุ่ม ข (ญ) กัม	
	กลุ่ม ก (ช) กัม	กลุ่ม ข (ญ) กัม	กลุ่ม ก (ช) กัม	กลุ่ม ข (ญ) กัม
6. ความถี่จรรยาบรรณต่างงาน				2.722 ^{***}
7. การเล่นการพนัน				2.713 [*]
9. มีบางคนกล่าวว่า เมืองไทยไม่ เจริญกว่าชาติที่เพราะพระพุทธรูป ศาสนาสอนให้คนถือศีลโอบ เป็นการ สอนให้คนเกียจคร้าน			5.00 ^{***}	3.530 [*]
15. การฟาดฟัน			5.603 ^{***}	5.603 ^{***}
16. บุญและบาปไม่มีในโลกนี้	-2.083 [*]			
19. จารเขี้ยวกลางคืน	-2.40 [*]	-2.250 [*]		2.052 [*]
23. การละกยหัวเป็นนิมิต				3.826 ^{***}
25. การผูกเงือก	-2.50 ^{**}			
37. การตั้งขโมย			3.608 ^{***}	

ตารางที่ ๑๕. (ต่อ)

ค่าตาม	กลุ่ม ก (ข)	กลุ่ม ข (ค)	กลุ่ม ก (ข)	กลุ่ม ก (ข)
	กัม	กัม	กัม	กัม
	กลุ่ม ก (ข)	กลุ่ม ข (ค)	กลุ่ม ข (ค)	กลุ่ม ข (ค)
43. การเข้าถึงทีวีเสียง		-3.211 ^{***}	4.326 ^{***}	
48. การเที่ยวชมสิ่งมีชีวิตในน้ำ		-2.156 [*]		
54. การเป็นอนุภรรยา		-2.262 ^{***}		3.024 ^{***}
55. การทำบุญอุทิศ		-8.247 ^{***}		2.251 ^{***}
56. การนวดนวดนวด		-3.409 ^{**}	3.040 ^{***}	
58. การนวดนวดนวด		-2.302 ^{**}		

หมายเหตุ :

- *** P < .01
- ** P < .02
- * P < .05

ตารางที่ ๒๑. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎีการเรียนรู้ และจิตวิทยา หรือจิตวิทยา
เกี่ยวกับ พฤติกรรมที่ควบคุมโดยประสาท ระบบรางวัลและการทำ กับ สัตว์เลี้ยง

ค่าความ	รางวัล กับ กลุ่ม อ.		รางวัล กับ กลุ่ม อ.	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
24. คนเราจำเป็นต้องเข้าใจต่อพฤติกรรม สัตว์	0.90		1.00*	0.90*
21. พฤติกรรมที่คนเราจำเป็นต้องรับรู้อยู่ เป็นเหตุจำเป็นไปสู่ความเข้าใจอันดีที่ เปรียบเทียบได้ ทั้งนี้ พฤติกรรมจึงต้องมี พฤติกรรม				1.00
45. พฤติกรรมที่คนเราจำเป็นต้องทำให้มนุษย์ เราได้รับความสุขอย่างแท้จริง		0.925	0.975	0.975*
13. พฤติกรรมที่ช่วยมนุษย์ถึงความเต็มเปี่ยม ของบุคคลได้	0.90	1.00		0.88
40. พฤติกรรมที่ช่วยให้มนุษย์เกิดความถูกต้อง ความจริง ความยุติธรรม และความดี ทั้งสามนี้เป็นคุณธรรมที่สำคัญยิ่งของมวล มนุษย์	0.925	1.00	0.975	0.975

ตารางที่ ๒๒ (ต่อ)

ตัวชี้วัด	การเข้าถึง		การรู้เท่าทัน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๑๐. บุคคลสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลท้องถิ่น ความจริง ความยุติธรรม และความดี		0.925	1.00	0.925
๑๑. บุคคลสามารถเข้าถึงสิทธิมนุษยชนไม่มีความหมายอื่น และดำเนินกิจกรรมเข้าโครงการวิถีชีวิตของเกาหลี	1.00	0.95		0.975
๑๒. บุคคลสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพสูง ๘๖๖ อย่างแท้จริงในแนวสมมุติ		0.90	0.88	0.975
๑๓. บุคคลสามารถเข้าถึงสุขภาพ เป็นการศึกษา สิ่งแวดล้อมที่ดี	0.90	0.925	0.975	0.925
๑๔. บุคคลสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพของชุมชนใจจริงจากความจริงใจ และใจดี		0.975	1.00	0.88
๑๕. บุคคลสามารถเข้าถึงสุขภาพสูงเฉลี่ยของสังคม	0.85	0.88		1.00
๑๖. บุคคลสามารถเข้าถึงสุขภาพสูงเฉลี่ยของสังคมจริงเองหรือความหมายเดียวกับบุคคลสุขภาพที่ดีนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตของเรา	0.925	0.90	0.975	0.88

ตารางที่ ๑๑. (ต่อ)

คำอธิบาย	มาตรา ๓๖		มาตรา ๓๗	
	ก. ก.	ข. ข.	ก. ก.	ข. ข.
30. บุคคลสามารถแก้ไขความยุ่งเหยิงของสังคมและช่วยบุคคลซึ่งตกคามเห็นแก่ตัวของบุคคลลงได้	0.88	0.975		0.90
35. ถ้าสังคมทางพุทธศาสนา เป็นที่เคารพศรัทธา สัจธรรมที่ลึกที่สุด ถ้าคนในศาสนาจะพูดศาสนาด้วยความรัก ความเมตตาใจของมนุษย์ที่มีใจอุบาทว์และมีอันพุทธศาสนาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งสำหรับมนุษย์ทั้งมวล	0.925			1.00
17. การดำเนินชีวิตที่ไร้ศีลธรรมทางพุทธศาสนา จะไม่ได้รับความนิมิตหมาย		1.00	0.975	0.95
14. บุคคลสามารถช่วยชีวิตคนและคนตายใจของมนุษย์	0.90	0.88		0.925
37. พุทธศาสนาเป็น แก่นที่จริงใจเหนือจิตใจของมนุษย์ที่กล้าหาญและสำคัญยิ่ง	0.925	0.90		1.00
41. คนเราอาจมองโลกที่ถูกต้องหนึ่งในชีวิต ควรจะใจที่กล้าและกล้าว่าความจริงของศีลธรรมทางพุทธศาสนา เชื่อว่ามาไว้ในถาวรดำเนินชีวิตของเรา	1.00	0.90		0.88

ตารางที่ ๒๒. (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	มาตรา ที่ ๖		มาตรา ที่ ๗	
		รวม คะแนน	ร้อยละ	รวม คะแนน	ร้อยละ
๖.	ผู้ดูแลความปลอดภัยและภัยอันตราย ของรถจักรยานยนต์		๐.๑๒๖		๐.๑๗๕
๓๑.	ผู้ดูแลยานพาหนะที่วิ่งบนทางหลวง ในเขตเมืองและเมืองอุตสาหกรรม			๐.๘๐	๐.๘๐
๓๘.	คนเราน่าสนใจเมื่อจะลงมือทำอะไร บางอย่างที่อันตราย				๐.๓๓
๓๙.	ผู้ดูแลยานพาหนะที่วิ่งบนทางหลวง ในเขตเมืองและเมืองอุตสาหกรรม	๐.๘๐	๐.๘๐		๐.๘๐
๕.	ผู้ดูแลยานพาหนะที่วิ่งบนทางหลวง ในเขตเมืองและเมืองอุตสาหกรรม	๐.๑๕	๐.๑๗๕		๐.๓๓
๒๕.	คนเราน่าสนใจเมื่อจะลงมือทำอะไร ที่อันตราย	๐.๑๐	๐.๑๒๕	๑.๐๐	๐.๑๐
๓๓.	ถ้าผู้ดูแลยานพาหนะที่วิ่งบนทางหลวง ในเขตเมืองและเมืองอุตสาหกรรม ที่วิ่งบนทางหลวงก็จะเกิดขึ้นที่รถจักรยาน ที่วิ่งบนทางหลวง		๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๗๕

ตารางที่ ๒๘. ค่าสถิติที่วัดองศาความคล้าย ๆ กันของคำที่ไม่ได้วัดด้วยวิธีเฉพาะ
สถิติเฉพาะ เป็นอันดับวิธีเฉลี่ยของพหุคูณต่าง ๆ ระหว่าง มารดา กับ บิดที่เรียน

คำกล่าว	มารดา กับ พหุคูณ		มารดา กับ บิด	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
36. บุคคลสามารถให้เหตุผลอย่างแน่ และถี่ค ขวางความเจริญก้าวหน้าของบุคคล	1.00 ^๐	0.925 ^๐	1.00 ^๐	
3. การแก้ไขข้อผิดพลาดทางจิตวิทยาเกิดจาก ความโง่ของคน	0.90 ^๐		0.90 ^๐	0.88 ^๐
29. บุคคลสามารถเป็นเพียงมรดกที่ตกทอด มาจากบรรพบุรุษได้ไหม	0.9๖ ^๐			
16. บุคคลสามารถเกิดจากความตายที่อยู่ใน ความนึกคิดของคน	0.975 ^๐	0.88 ^๐		0.975 ^๐
39. บุคคลสามารถแก้ไขอะไรก็ได้หากไปกล่าว การ เว้นแต่ของวิเศษที่คิดค้นขึ้นเพื่อออก อยู่ในความลับ			0.90 ^๐	
15. บุคคลสามารถแก้ไขสิ่งใดก็ได้ หากไม่ถือว่าเป็นมรดกที่ตกทอดมาจาก บรรพบุรุษได้ไหม		0.9๐ ^๐	0.88 ^๐	

ตารางที่ ๑๘. (ต่อ)

ลำดับ	คำอธิบาย	มาตรการ ผู้ ลด/ก. ขาย		มาตรการ ผู้ ลด/ก. ขาย	
		ขาย	หนี้	ขาย	หนี้
27.	ระดมทุนสาธารณะที่มีลักษณะจูงจาย และ ตั้งอยู่ในถิ่นเช่าถือโฉนดถาวร	0.925 ^๑	0.90 ^๑		1.00 ^๑
34.	ระดมทุนสาธารณะเป็นสิ่งที่ลดความ เจริญก้าวหน้าของบุคคล	1.00 ^๑	0.975 ^๑		0.975 ^๑
6.	ผู้ถือโฉนดถาวรที่มีในวิถีของเจ้าและ บุคคลภายนอกอื่นใดไม่มีความจำเป็นอย่าง แท้จริง	0.975 ^๑		1.00	
12.	ระดมทุนสาธารณะในเหตุการณ์ระดมทุนที่ ก้าวหน้ามีลักษณะที่ มีลักษณะจูงจายและ ตั้งอยู่ในถิ่นเช่าถือโฉนดถาวร	1.00 ^๑	0.90 ^๑		
23.	ระดมทุนสาธารณะใช้ลดอุปสรรค		1.00 ^๑	0.83 ^๑	0.90 ^๑
4.	ระดมทุนสาธารณะ คือการหักใจเจ้าหนี้		1.00 ^๑		
22.	ระดมทุนสาธารณะ เป้าหมายเสมือนยาเสพติด ให้โทษ	0.925 ^๑	1.00 ^๑		0.975 ^๑

ตารางที่ ๑๘. (ต่อ)

ลำดับ	การวัด		การวัด	
	ผู้ ชาย	ผู้ หญิง	ผู้ ชาย	ผู้ หญิง
1. ชุดศาสนาใหม่เมื่อใช้งานเป็นประจำ ผู้ที่มีความเชื่อกับใจตนเอง				1.00
2. ชุดศาสนาใหม่เหมาะสมกับคนสูงอายุน้อยกว่า แก่กว่าวัยคนหนุ่มสาวจะนิยมหรือไม่ ก็ได้	0.90			0.90
25. ชุดศาสนาใหม่ทอวิธีที่จะแสดงภาพประ- โยชน์สำหรับชนชั้นปกครอง และใหม่เมื่อ ประโยชน์ของคนธรรมดาสามัญ	0.925	0.90		
7. ชุดศาสนาใหม่สิ่งใดที่ขัดแย้งกับ วิทยาศาสตร์และเหตุผล			0.88	
15. ชุดศาสนาใหม่ใดจะไร้อรรถประโยชน์ ไม่จากร่างกายประสาท	0.90	0.90		1.00
28. เสื้อผ้าชุดศาสนาใหม่สิ่งใดที่ จำเป็น	0.925	0.925		0.975